

Bartolomeo

ŠKOLSKI LIST SREDNJE ŠKOLE BARTULA KAŠIĆA U PAGU / GODINA 9/BROJ 10/LIPANJ 2023.

10.
JUBILARNI
BROJ

**DOGAĐANJA AKTIVNOSTI PUTOVANJA PROJEKTI
UČENIČKA ZADRUGA LIKOVNI KUTAK LITERARNI KUTAK
INTERVJUI GASTRO KUTAK ENGLISH READING CLUB...**

Impressum

Srednja škola Bartula Kašića Pag
Ante Starčevića 9
23250 Pag

tel.: 023/621 – 720
e.mail: ured@ss-bkasica-pag.skole.hr
www.ss-bkasica-pag.skole.hr

Odgovorna urednica:
Ravnateljica: Marija Pećirko, prof.

Glavna urednica:
Nataša Strugar, prof.

Stručne suradnice:
Daria Paro, prof.
Katarina Vučetić, prof.

Uredništvo: Mate Kurilić, 1.g, Marko Fabijanić, 1.g, Roko Maržić, 1.g, Ante Zubatović, 1.u, Ana Donadić, 2.g, Marieta Đurkin, 2.g, Matija Paro, 2.g, Franko Galić, 2.g, Emma Allena 2.g, Vanessa Zubović, 2.g, Nika Bobek, 2.g, Ana Čemeljić, 2.u, Ivan Horvat, 2.u, Marija Buljanović, 3.g, Luna Šupraha, 3.g, Ema Dragoslavić, 3.g, Laura Kustić, 3.g, Simona Rukavina, 3.g, Karla Šćiran, 3.g, Ema Keserović, 4.g, Jelena Škoda, 4.g, Ana Maričević, 4.g, Anja Vidas, 4.g, Lana Gligora, 4.g, Kiara Dabo, 4.g, Vanessa Vučković, 4.g

Fotografi: autori tekstova, Elvis Šmit i Vesna Fabijanić

Naslovnicu uredio: Elvis Šmit

Grafička priprema: Duška Crljenko

Tisak: Creativa studio Pag

Naklada: 40 kom

SADRŽAJ:

Maturalno putovanje	3
Dan pješačenja&Europski dan jezika.....	4
Mjesec hrvatske knjige	5
Učenička zadruga	6-7
Putovanja: Italija i Škotska	8-9
Projekti: Sakupljanje čepova i SVE za nju	10
Intervju s profesoricom Marijom Badurina	11
Noć muzeja u Splitu	12-13
Terenska nastava-Nin	14
Intervju - Vjekoslav Kiš	15
Dan otvorenih vrata	16-18
Projekt V.U.N.A i Kud „Družina“	19-20
Stolni tenis	21
Dani gastronomije&Božićni domjenak i	
Degustacija vina SZ Dalmacije	22-23
Intervju - 100 godina Gradske glazbe Pag	24-25
Likovni kutak	26
Literarni kutak	27
Otočne blagdanske užance naših starih	28-30
Dan fuštana	30-31
Gastro kutak	32
English Reading Club	33
Županijska natjecanja&Nacionalna kviz liga.....	34-35
Maturanti i Umirovljenici	36
Aktivnosti i događanja u fotografijama	37-38
Zahvalnice	39

Uvodna riječ

Dragi čitatelji,

Srednja škola Bartula Kašića Pag ove vam godine predstavlja jubilarni 10. broj školskog lista Bartolomeo!

Deset godina u „životu“ jednog školskog lista ne djeluje mnogo, ali naši će se vjerni čitatelji prisjetiti koliko smo različitih tema kroz to vrijeme obradili. Najdraže nam je kad priče govore o uspjesima naših učenika u školskim i izvanškolskim aktivnostima jer je smisao postojanja svake škole i rada svih njenih djelatnika upravo to - uspjeh njenih učenika na privatnom i obrazovnom planu.

U proteklih deset brojeva s nama ste:

- pratili uspjehe naših gimnazijalaca na natjecanjima znanja, a posebno na ispitima Državne mature (uvijek s ponosom ističemo kako 98% naših gimnazijalaca Državnoj maturi pristupa u prvom roku te istu uspješno polože);

- pratili aktivnosti naših učenika strukovnih kvalifikacija konobar i kuhar koji njeguju i revitaliziraju tradicionalnu gastronomiju otoka Paga istovremeno popularizirajući svoja zanimanja u javnosti;

- putovali s nama na našim školskim ekskurzijama i terenskim nastavama, kao i na individualnim putovanjima.

Otkako smo osnovali Učeničku zadrugu Slani šknoj, sad već davne šk. god. 2016./2017., Bartolomeo prati i njene aktivnosti i uspjehe.

U ovom jubilarom broju Bartolomea, nakon četiri godine vidjet ćete i foto-izvještaj s Dana otvorenih vrata škole. To je središnje godišnje školsko događanje namijenjeno javnosti tijekom kojega učenici i nastavnici „preokrenu školu naopako“ te prezentiraju presjek svog rada u protekloj školskoj godini. Ove su nam godine Dan otvorenih vrata svojim prisustvom uveličali i predstavnici jedinica lokalne samouprave s cijelog otoka, predstavnici osnivača – Zadarske županije, kao i predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (s kojima surađujemo na projektu Hrvatski otočni proizvod).

Ove smo školske godine započeli i s aktivnostima za koje imamo velike planove i u budućnosti. Izdvojila bih samo neke od njih:

1) Posljednjeg četvrtka tijekom pašskog zimskog karnevala organizirali smo prvi Dan fuštana. Bio je to dan posvećen paškom karnevalu, ali i svim našim precima (nanama i didovima, babama i dedima) jer smo se taj dan svi obukli u fuštani/kotule, komeši i veštiti uživajući u oživljavanju otočne tradicije;

2) Od listopada 2022. - ožujka 2023. godine organizirana je Nacionalna kviz liga srednjih škola. Jedna ekipa naše škole (od dvadeset - koliko ih se samo iz naše škole natjecalo) ušla je u finale te dostojno predstavljala svoju školu i otok Pag na finalu u Šibeniku (na kraju su osvojili 13. mjesto, od 200 ekipa koje su ukupno sudjelovale u NKL-u);

3) Na Danu otvorenih vrata predstavljen je Alumni klub učenika koji će aktivno početi raditi sljedeće školske godine. Plan je okupiti nekadašnje učenike koji bi svojim djelovanjem i javnim nastupima pridonijeli poboljšanju kvalitete rada škole i njenoj boljoj vidljivosti u javnosti. Prvi alumni su već na Danu otvorenih vrata ispunili svoje prijavnice.

U ovom su uvodniku naznačeni samo neki od značajnijih trenutaka u životu škole u protekloj godini.

Škola je za svoj rad na očuvanju i promociji tradicijske baštine otoka Paga dobila čak tri priznanja kojih se rado spominjemo:

1) „Posebno priznanje za uključivanje mladih u očuvanje i promoviranje tradicionalne gastronomije otoka Paga“ - Suncokret ruralnog turizma koji dodjeljuje Klub članova „Selo“, u kategoriji „Projekti/nositelji zaštićenih i marketinških oznaka“; Opatija, veljača 2023. godine;

2) Priznanje „Održivi otok“ – za projekt očuvanja tradicionalne gastronomije „Ca, ča, što se nekad kuhalo na našem otoku“ - projekt koji doprinosi održivom razvoju otoka, dodijeljen na Konferenciji o održivom razvoju otoka i digitalnoj transformaciji u turizmu Green energy island #BOL100; Bol na Braču, travanj 2023. godine;

3) Zahvalnicu Grada Paga za dugogodišnji uspješan odgojno-obrazovni rad s mladima na očuvanju i promociji tradicijske baštine Grada Paga; Pag, svibanj 2023. godine.

Na kraju ovog uvodnika, želim od srca zahvaliti svim učenicima i nastavnicima koji su svojim radom i odricanjem doprinijeli da se Bartolomeo razvija u vrijedan školski list. Prvenstveno zahvaljujem mojoj prethodnici, profesorici Mileni Čemeljić koja je potaknula pokretanje lista, glavnoj urednici, profesorici Nataši Strugar koja cijelo vrijeme marljivo vodi redakciju i uređuje svaki segment lista te profesoru Danijelu Gavranoviću koji nam je nekoliko godina ustupao svoje vrijeme i znanje u grafičkoj pripremi za tisak.

Najveća hvala svim učenicima koji su, kroz godine, svojim pisanjem i fotografiranjem dali svoj doprinos da naš Bartolomeo kvalitetno opstaje svim nedaćama usprkos!

Ravnateljica: Marija Pećirko, prof.

Viva Espana

Ana Maričević i Jelena Škoda, 4.g.

Maturalac je jedna od najvažnijih stvari koju učenici trebaju doživjeti prije završetka srednje škole. Imali smo sreće biti prva generacija, koja je nakon tri godine zabrana zbog epidemije korona virusom, otputovala na maturalac izvan Hrvatske. Kao razred nismo imali velikih želja, osim putovanja - bilo gdje! Na listi poželjnih destinacija našle su se Grčka, Francuska, Nizozemska, ali je Španjolska većini ipak bila favorit. Uz Španjolsku, posjetili smo Monako i Francusku (Nicu i Cannes).

Putovanje je započelo 25. kolovoza 2022. godine u 23 sata. Autobus smo dijelili sa srednjoškolcima iz Jelse na Hvaru koji su, kao i mi, vrlo uzbuđeno i nestrpljivo započeli svoje nezaboravno putovanje. Uz našu razrednicu Sanju Maržić, s nama je išla i profesorica Ljiljana Martinović, kojoj je ovo također bilo prvo putovanje u Španjolsku.

Prvo odredište bio nam je Monako u koji smo stigli u poslijepodnevni satima. Vožnja je trajala otprilike 14 sati, no zbog mnogo smijeha, šale i puno spavanja, činila se kraćom nego što zapravo jest. Ova druga najmanja država (odnosno grad-država) na svijetu, smještena na obali Sredozemnog mora, okružena Francuskom i Italijom, oduševila nas je svojom ljepotom i posebnosti. Kako je Monaco poznat po svojim casinima, neizostavno je bilo posjetiti najveću i najpoznatiju kockarnicu Grand Casino i vidjeti mjesto gdje se troše milijuni i zabavlja elita. Grad je spoj moderne arhitekture i starih povijesnih građevina u kojima danas borave bogataši. Cijeli doživljaj Monaka bio je kao u filmovima o Jamesu Bondu.

Sljedeća destinacija bila je Francuska. Najposjećenija zemlja na svijetu, poznata po siru, vinu i delicijama s puževima. Nažalost, nismo probali sve ove francuske delikatese, ali smo glad utažili u francuskom McDonaldsu u Nici, koji je nakon dugog puta bio i više nego dobar izbor.

Nica je najveći grad te turističko i gospodarsko središte Azurne obale s nešto više od 350 000 stanovnika. Naravno, morali smo posjetiti i središte parfemske industrije Grasse gdje smo imali prilike čuti i vidjeti kako se proizvode parfemi, a neke smo od njih i kupili. U Nici smo proveli noć u hotelu Marineland Resort. Navečer smo otišli do jedne plaže blizu hotela, gdje smo se družili sa suputnicima, učenicima iz Hvara. Kraj večeri proveli smo u obližnjem lunaparku u kojem su pojedini učenici hrabro iskušali neke adrenalinske vožnje, dok se ostalima vrtjelo od samog gledanja takvih vožnji. Ujutro nakon doručka uputili smo se prema Cannesu, koji je kao i Monako vrlo popularan zbog luksuznih hotela, restorana, trgovina, ali i bogatih i slavnih koji ga opsjedaju. Prošetali smo poznatim šetalištem do Festivalske palače gdje smo se fotografirali i na trenutak osjetili kako je to biti „slavan“, ali jednodnevnom odmoru od vožnje autobusom došao je kraj jer smo morali nastaviti putovanje prema Španjolskoj.

Uz još jednu dozu smijeha, šala i malo spavanja stigli smo do našeg glavnog odredišta, Lloret de Mar. Smjestili smo se u hotel Gran Garbi Mar i odmah uputili u obilazak. Prva destinacija bila je Barcelona u kojoj smo prvo obišli krunko remek djelo arhitekta Antonija Gaudija, baziliku Svete obitelji (Sagrada familia), zatim i Arc de Triumph, Placu Espana, Estadio Olimpico, Kolumbov spomenik i Čarobnu fontanu koju zovu i fontana koja „pleše“ zbog boja koje se mijenjaju u skladu s glazbenom podlogom.

U kasnim večernjim satima vratili smo se u hotel i želeći iskoristiti svaki trenutak maturalnog putovanja pa smo se brzo uredili i otišli u zasluženi noćni izlazak. Naravno, naš izbor bio je Disco Tropics, dok su se profesorice Sanja i Ljiljana opustile u obližnjem kafiću uz sangriu - aromatizirano vino porijeklom iz Španjolske. Sljedećeg jutra nakon doručka u hotelu uputili smo se u „španjolski Disneyland“, Port Aventura u kojemu je svatko pronašao nešto za sebe - ljubitelji

adrenalinskih vožnji svoje vrijeme ispunili su ludim i nezaboravnim vožnjama, dok su ostali vrijeme proveli ispijajući kavu i obilazeći predivno uređen zabavni park. Nakon ručka u Port Aventura po povratku u Lloret de Mar slobodno smo vrijeme iskoristili za odmor, večeru i zajednički večernji izlazak. Već pomalo iscrpljeni od dugotrajnih vožnji, obilaženja raznih spomenika i građevina, ali i neispavani, bez prigovora smo nastavili svoje putovanje.

Sljedeća destinacija bio je obilazak rodnog grada Salvadora Dalija i Fondacije Dali, a zatim i Gotičke četvrti, Katedrale, Židovske četvrti i Arapskih kupelji u Gironi. Kao što smo prethodno spomenule, silni izlasci, šetnje i neispavanost, iz dana u dan sve su nas više umarali pa smo jednu od večeri odlučili provesti u hotelu kako bismo se barem malo odmorili.

Šećer na kraju svih aktivnosti bio je ponovni odlazak u Barcelonu gdje smo, odmorni i raspoloženi, obišli stadion Camp Nou što se posebno svidjelo dečkima iz razreda. Posljednju večer u Lloret de Maru zabavili smo se, ali i proslavili 18. rođendan jedne naše učenice. U ranim jutarnjim satima, nakon neprospavane noći, bili smo spremni za povratak kućama zahvalni na predivnom putovanju, stečenim uspomena i novim prijateljstvima. Let avionom pojedincima je tjerao strah u kosti, ali ovaj tekst govori vam da je sve prošlo u redu na radost naših obitelji i prijatelja koji su nas dočekali u Pagu u kasnim popodnevnim satima.

Maturalac u Španjolskoj bilo je nešto najljepše što nam se moglo dogoditi. Zahvalni smo našoj školi koja nam je ovo omogućila, a posebno dvjema profesoricama, razrednici Sanji Maržić i profesorici Ljiljani Martinović koje su bile idealne suputnice. Uspomene i prijateljstva ostvarena na ovom izletu pamtit ćemo cijeli život što želimo i svim nadolazećim generacijama maturanata u našoj školi.

Međunarodni dan pješaćenja

Ana Donadić, 2.g

Svake godine tradicionalno obilježavamo Međunarodni dan pješaćenja. Tako smo ga obilježili i ove školske godine odlaskom u Nacionalni park Paklenica, a vodili su nas članovi Udruge sportskog turizma „Pag Mare Monti“, uz financijsku potporu Grada Paga koji je financirao prijevoz učenika do Paklenice. Polazak je bio organiziran u ranijim jutarnjim satima. Odmah po dolasku u Nacionalni park Paklenica, stručni voditelj uputio nas je na pravila ponašanja i planinarenje je moglo započeti! Pješaćili smo stazama okruženim uistinu prekrasnim prirodnim prizorima. Na samome početku staza je bila strmovita, no u društvu prijatelja ništa nije bilo nepremostivo i teško. Cijelim putem vladala je vesela atmosfera, a vrijeme smo kratili razgovorom i druženjem do konačnog cilja - Planinarskog doma. Do njega smo pješaćili oko šest kilometara i zaslužili okrepju. Odmor u ljepotama Paklenice dao nam je dodatnu snagu za povratak. Spuštali smo se po strmim stijenama osjećajući adrenalin i duh planinara početnika koji su se umarali i odmarali do mjesta polazišta.

Vjerujem da ćemo svi posjet Nacionalnom parku Paklenica zadržati u lijepome sjećanju. U konačnici, prezadovoljni smo što smo uspjeli propješaćiti put dug dvanaest kilometara i „uložiti“ u svoje zdravlje. Bio je to jedan predivan sunčani planinarski dan sredinom listopada koji vrijedi ponoviti!

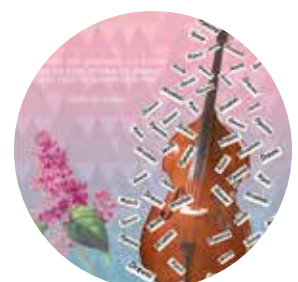
Kako smo obilježili Europski dan jezika

Ana Maričević, 4.g

26. rujna 2022. godine, učenici 4.g razreda obilježili su Europski dan jezika sudjelovanjem u pub kvizu. Tri hrabra tima odvažila su se provjeriti svoje poznavanje europskih jezika, a usput su se

zabavili i nasmijali. Doprinos obilježavanju Europskog dana jezika dala je i učenica 2.g razreda, Emma Allena, koja je izradila plakat inspiriran pjesmom Vladimira Nazora, Hrvatski jezik, jezika zemlje koja je članicom Europske unije. Europski dan jezika obilježava se u cijeloj Europskoj uniji 26. rujna. Na taj se način želi istaknuti važnost učenja stranih jezika u bilo kojoj životnoj dobi. Promicanjem višejezičnosti potiče se i na multikulturalnost i toleranciju različitosti.

Kako smo obilježili Mjesec hrvatske knjige

Emma Keserović, Lana Gligora i Kiara Dabo, 4.g

Pozivu ravnateljice Gradske knjižnice Pag, gđe Ljiljane Festini, rado smo se odazvali i tako, s ostalim sudionicima i njihovim aktivnostima, obilježili i zaključili Mjesec hrvatske knjige. Naša aktivnost bila je predstavljanje školskog lista „Bartolomeo”.

Školski list predstavile smo mi, učenice 4.g razreda, Lana Gligora, Emma Keserović i Kiara Dabo, pod mentorstvom Nataše Strugar, profesorice Hrvatskoga jezika, koja je u samom uvodu najavila koncept predavanja. Na početku smo predstavile svoju školu, njenu povijest kao i povijest školskih listova koji su izlazili pod nazivima Geos, Panika i konačno Bartolomeo, koji

je obnovljen 2014. godine. Uputile smo nazočne u proces nastajanja školskog lista, a usmeno i dijaprojeksijom, riječju i slikom, posebno izdvojile i odabranim tekstovima predstavile školske rubrike. To su: događaji, aktivnosti, putovanja, projekti, intervjui, likovni/foto kutak, literarni kutak, gastro kutak, English Reading Club, školska zadruga Slani šknoj i razne druge informacije.

Ulomke iz odabranih tekstova čitala je učenica prvog razreda gimnazije Lucija Šljivo, koja je ujedno i članica dramske sekcije, u suradnji s profesoricom Natašom Strugar.

Na kraju predavanja zaključile smo da je naš školski list „glasilo, poput leksikona, medij u kojemu se sa-

dašnje, prošle i sve buduće generacije učenika, ali i stanovnika naselja na otoku mogu, čitajući tekstove koji su vezani za školska, ali i izvanškolska (gradska, lokalna i otočna) zbivanja, upoznati s radom naše škole i poticati sve učenike na razvijanje različitih talenata“ te pozvale posjetitelje da prelistaju devet izloženih brojeva Bartolomea.

Na samom kraju, najavile smo Dan otvorenih vrata koji će se održati u ožujku 2023. godine i pozvale posjetitelje da poprate jedan od događaja - obilježavanje 10. jubilarne godine izdavanja školskog lista *Bartolomeo*.

Aktivnosti učeničke

I ove je školske godine 2022./2023. naša školska zadruga „Slani škoj” uspješno nastavila s brojnim aktivnostima. Neke ćemo predstaviti popratnim tekstovima, a na ovim stranicama pogledajte aktivnosti dokumentirane fotografijama s raznih događanja.

Božićni domjenak

5. Sajam otočnih proizvoda od Luna do Fortice

6. Fešta od sira 2022. god

zadruga „Slani škoj”

Priznanje za kuharicu

Pag na meniju

Smotra zadruga u Zadru 2022. god.

Smotra zadruga u Zadru 2023. god.

Padova, Verona, Gardaland

Emma Allena i Marieta Đurkin, 2.g

6. listopada 2022. godine, u kasnim večernjim satima uputili smo se u Italiju realizirati kurikulum planiranu izvanučioničku nastavu. Početak školske godine bio je idealan da to i ostvarimo.

Preskočit ćemo pripreme i odmah vas, nakon putovanja od gotovo deset sati, upoznati s prvim odredištem - Padovom. Padova je jedan od najstarijih gradova u Italiji, koji zbog raznolikosti prirodnih i kulturnih bogatstava, privlači turiste. Prvo što smo posjetili u Padovi bilo je Svetište svetoga Leopolda Bogdana Mandića koje se nalazi u južnom dijelu grada, uz Trg svetoga križa. U svetištu smo posebno razgledali sobicu za ispovijedanje, skromnu prostoriju u kojoj je sveti Leopold ispovijedao pune trideset i tri godine. U ostalim prostorijama svetišta vidjeli smo brojne zavjetne darove i zahvale vjernika, svečeve slike, skulpture i odjeću, a u dvorištu kočiju uz koju je vezan čudnovat događaj koji je živio u priči njena kočijaša. Kada se jednoga dana ispred kočije pojavio tramvaj, nekim se čudom kočija mimoišla s tramvajem. Kao da se ta mala ulica u tom trenutku proširila.

Nakon posjete Svetišta svetoga Leopolda Mandića, zaputili smo se prema velikom javnom trgu Prato della Valle sa središnjim otokom okruženim s više od sedamdeset kipova povijesnih ličnosti. Zadržali smo se nekoliko trenutaka u razgledavanju kipova, a zatim uputili prema Bazilici svetog Antuna Padovanskog koja se smatra glavnim padovskim spomenikom, jednim od najvećih remek-djela svjetske umjetnosti i jednim od najposjećenijih kršćanskih svetišta. Bazilika je impozantna: duga je 115 metara, a u najvećem rasponu je široka 55 metara s osam kupola, dva zvonika i dva tornja. Izdvojile bismo veliku fresku koja nas je zadivila svojim izgledom i porukom jer predstavlja Svetoga Antuna na orahu u trenutku propovijedanja.

Kada smo završili s razgledavanjem unutrašnjosti Bazilike svetog Antuna Padovanskog, imali smo kratku pauzu za ručak i samostalno razgledavanje Pa-

dove jer smo se prema planu puta morali zaputiti u Veronu. Prvo odredište u Veroni bila je, naravno, Julijina kuća, kuća gotičkog stila gdje se nalaze balkon Shakespeareove Julije i Julijin kip. Za navedeni kip vjeruje se da donosi sreću, pa su joj zbog toga mnogi dodirivali grudi.

Dobro očuvani rimski amfiteatar tj. arena za 22 000 posjetitelja bila je zatvorena, ali saznali smo se da se u njoj svako ljeto održava program klasične glazbe, osobito opere. Kasnije smo imali vremena za samostalno razgledavanje Verone, obilazak trgovina, ali i degustaciju prave talijanske kave.

Navečer smo se smjestili u hotel gdje smo večerali i zabavljali se, a neki i odmarali nakon sadržajnog dana jer nas je sutradan čekao najbolji dio putovanja – zabava u Gardalandu. U Gardalandu smo proveli osam sati, ali zbog jako velike gužve nismo stigli na

sve atrakcije. Bez obzira na to, odlično smo se zabavili i to nam je bio najbolji dio izleta. Uz to, još smo se puno i fotografirali kako bismo ovjekovječili te zabavne i divne trenutke koje smo doživjeli i

s njima se puni dojmova i dobrog raspoloženja vratili svojim kućama spremniji za novu školsku godinu.

Spring in Scotland

Matija Paro, 2.g

I ove je godine naša nastavnica Engleskog jezika Daria Paro bila na stručnom usavršavanju u Velikoj Britaniji, ovoga puta u studijskom posjetu Škotskoj u organizaciji HUPE-a od 10. do 15. travnja 2023. god.

Posjetila je glavni grad Škotske - Edinburgh, koji je na UNESCO-ovom popisu mjesta svjetske baštine i pravi dragulj od grada, zatim jednako upečatljiv Glasgow, prekrasno Škotsko visočje, uključujući i legendarno jezero Loch Ness, i sudjelovala u stručnim predavanjima, terenskoj nastavi i radionicama, kao što su: Ghosts of Edinburgh, William Wallace, The Writers (Burns, Scott, Stevenson), Scottish Parliament, How wild does your flower grow?, Scottish Mountains, Scottish Myths and Legends, WW1 Train in Edinburgh Castle, Castle Quest, The Royal Yacht Britannia Quarters – Maritime vocabulary, the Loch Ness Monster.

Prikupljanje plastičnih čepova

Anja Vidas, 4.g

Srednja škola Bartula Kašića Pag, od školske godine 2015./2016., prikuplja plastične čepove za Udrugu oboljelih od leukemije i limfoma iz Čakovca. Čepovi se prikupljaju tijekom cijele školske godine, što od učenika, što od privatnih osoba ili tvrtki. Kada se prikupi dovoljno čepova, škola ih poštom šalje Udruzi oboljelih od leukemije u Čakovcu. Prikupljanjem čepova pomaže se u kupnji lijekova i/ili terapije za oboljele u slučaju da HZZO to ne financira ili lijeka trenutno nema na tržištu. Za jedan lijek potrebno je odvojiti čak 8.000 kg plastičnih čepova.

Danas su nas posjetili djelatnici Čistoće Pag (EKO PAG), Marina Fabijanić i Ivan Fabijanić, koji od 2022. godine sudjeluju u akciji prikupljanja čepova. Oni su nam pomogli da rasporedimo i prosljedimo kutije i vreće pune čepova i ovim im se putem zahvaljujemo na pomoći. Odlučni smo nastaviti s ovom akcijom te u činjenju malih, ali plemenitih djela.
„... i moja kaplja pomaže ga tkati“

Mama budi zdrava

Vanessa Vučković, 4.g

Naša se škola, po prvi puta ove godine, uključila u projekt udruge SVE za NJU pod nazivom „Mama, budi zdrava - Ružičasti listopad.“ Pokrovitelj projekta je Ministarstvo znanosti i obrazovanja uz podršku HZJZ i HZZO. Svi učenici naše škole dobili su informativne letke o raku dojke i preventivnim pregledima koje su podijelili članovima obitelji. Školu je posjetio i Hrvoje Tičić, dr. med., spec ginekologije i opstetricije, koji je održao predavanje o važnosti samopregleda kod žena te redovitosti ginekoloških pregleda radi pravovremenog liječenja od malignih bolesti. Učenici i nastavnici iskazali su podršku oboljelima tako što su se zajedno fotografirali u bijelim majicama držeći u rukama roze balone i natpis „Mama, budi zdrava“, koji su izradili učenici 4.g razreda.

Cilj ovog projekta bio je poučiti mlade o važnosti brige za zdravlje, a istovremeno smo obilježili i Međunarodni mjesec borbe protiv raka dojke.

Predstavljamo profesoricu Mariju Badurina

Jelena Škoda, 4.g

Naša današnja sugovornica, profesorica Marija Badurina, dugogodišnja je profesorica Tjelesne i zdravstvene kulture u našoj školi. Ovo je još jedan u nizu intervjua kojima ćemo obogatiti temu predstavljanja naših profesora i profesorica.

Profesorice Badurina, znamo da niste rođena Pažanka pa nas zanima kada ste se doselili u Pag?

U Pagu sam boravila i ljetovala dugi niz godina jer su moji roditelji imali vikendicu, a za stalno sam se doselila 1996. godine. Te godine u mjesecu svibnju udala sam se za svoga supruga Franu i ubrzo smo dobili i sina Ivana.

Možete li podijeliti s nama uspomene na djetinjstvo i odrastanje?

Rođena sam u Nikšiću u Crnoj Gori u kojemu su moji roditelji radili. Poslije mog rođenja vratili smo se u Bosnu i Hercegovinu, u jedno malo mjesto Zaljut blizu Tomislavgrada. Živjeli smo na obiteljskom imanju s ostalim članovima obitelji. Inače, imam još dva brata i sestru. Djetinjstvo i odrastanje bili su mi lijepi i zanimljivi. Vrijeme sam provodila na čistom zraku, obilazila životinje koje su bile na imanju, jahala konja koji se zvao Sokol. Moji su roditelji odlučili da se, radi našega školovanja, preselimo u veći grad i tako smo se preselili u Zagreb 1967. godine.

Kakva su Vam sjećanja na osnovnu i srednju školu koje ste pohađali?

Sjećanja na osnovnu i srednju školu jako su lijepa i nezaboravna. U osnovnoj školi morali smo nositi školske kute i šlape što

nam nije smetalo. Puno smo se družili i jedni drugima pomagali pa nitko nije trebao instrukcije. Ipak smo bili zajedno osam godina i svi živjeli u istom kvartu. Odlaskom u srednju školu postali smo puno zreliji i kroz srednju školu družeći se stvorili neka nova prijateljstva. Profesori u osnovnoj i srednjoj školi bili su dosta strogi. Dali su nam veliko znanje i na tome smo im zahvalni.

Kada ste odlučili studirati Tjelesnu i zdravstvenu kulturu tj. Kineziologiju?

Odluku za studiranje Tjelesne i zdravstvene kulture donijela sam u srednjoj školi. Uvijek sam bila vrlo aktivna u sportu pa sam tako trenirala košarku, a kasnije i ženski nogomet. Fakultet se prvo zvao Državni institut za fiskulturu, kada sam ga ja upisala Fakultet za fizičku kulturu. Danas je to Fakultet za kineziologiju.

Možete li nam predstaviti svoj studij, izdvojiti najdraže ili možda najteže predmete?

U moje vrijeme studij je imao dva smjera. Prvi, profesorski, kojim ste stjecali diplomu profesora Tjelesne i zdravstvene kulture i drugi, smjer rekreacija, a studiranje je trajalo 4 godine. Predavanja i vježbe bili su obavezni i iskreno, bilo je dosta zahtjevno i teško. Što se tiče najdražeg i najtežeg predmeta, svi su oni imali svoju težinu. Kada sam polagala ispite, prvo sam spremala teže pa onda lakše ispite. Imali smo puno praktičnih ispita koje smo morali napraviti da bismo mogli izaći na usmeni ispit. Nije bilo kolokvija, osim iz Anatomije jer smo morali kolokvirati *Kosti* kako bismo izašli na usmeni dio ispita.

Je li Vam rad u Srednjoj školi u Pagu bio prvo radno mjesto?

Prije rada u Srednjoj školi Pag radila sam u Osnovnim školama u Zagrebu, Zlataru i Loboru. Stalno radno mjesto prije dolaska u Pag bilo mi je u Osnovnoj školi Dr. Ivan Merz u Zagrebu.

Otkrijte nam u kakvoj su formi današnji učenici u odnosu na bivše? Jeste li zadovoljni?

Svaka generacija je drugačija, ali starije generacije učenika, iskreno, bile su aktivnije i sve ih je interesiralo. Današnje generacije sve više koriste suvremenu tehnologiju

i vidi se da im je motorika, kao i koordinacija, slabija. To pratim već dulje vrijeme i nastojim slijediti svoju paru: prihvatiti ih kakvi jesu i ne pucaj po šavovima!

Koje ste sportske aktivnosti vodili i želite ih istaknuti?

U Zagrebu sam vodila odbojku i košarku, a u Pagu rukomet i nogomet. Svaka sportska aktivnost je specifična i ovisi koliko je netko spreman baviti se njome ili sudjelovati u njoj.

Što mislite o funkciji razrednika?

Nije mi teško predavati, ali funkcija razrednika je zahtjevna. Njena težina ovisi o profilu i disciplini te odgoju učenika, bez obzira jesu li ugostiteljskog ili gimnazijskog usmjerenja. Sve je to sastavni dio života i posla. Volim raditi s mladim osobama i usmjeravati ih na pravi put.

Imate li neki hobi?

Trenutno nemam hobi, ali volim šetati i u šetnju povedem udomljenog psa koji se zove Amika. Volim pročitati dobru knjigu i opušta me rješavanje križaljki.

Radujete li se skorij mirovini?

Iskreno, svaka osoba kada dođe do određenih godina treba razmišljati o mirovini i uživati u toj mirovini te priželjkivati da bude zdrava. Treba pružiti šansu mlađim generacijama da nastave tamo gdje smo mi stali. U ova vremena posao profesora je dosta stresan. Kada odem u mirovinu, organizirat ću si vrijeme i nadam se uživati.

Što biste poručili budućim generacijama učenika naše škole?

Dio smo istoga svijeta i ono što donosi dobro jednom, donosi dobro i drugomu. Nije pošteno tražiti od drugih ono što sami nismo spremni učiniti. Svako vrijedno postignuće, malo ili veliko, sastoji se od nekoliko koraka, početka, borbe i pobjede.

Na kraju slijedi i naša zahvala profesorici Badurina sa željom da bude zdrava, vitalna i uživa u nadolazećoj mirovini.

Noć muzeja u

Marija Buljanović i Luna Šupraha, 3.g

Događaj je to koji okuplja sve generacije koje s puno interesa dolaze posjetiti muzeje koji su im na raspolaganju. Takvu priliku imali su i učenici naše škole, koji su se sa svojim nastavnicama ove godine uputili u Split. Ove, 2023. godine, Noć muzeja na području Hrvatske organizirana je 27. siječnja.

Prvi muzej koji smo posjetili bila je Galerija Meštrović, koja nas je najprije oduševila svojim vanjskim monumentalnim izgledom i okruženjem. Veliki uređeni vrt s nekoliko impozantnih kipova vodi do raskošnih stepenica na čijem su vrhu veliki jonski stupovi i ulaz u Galeriju. U predvorju su se, u znak dobrodošlice, posjetitelji dočekivali i častili vinom i aperitivom. Svi-ma je poznato da je to najprije bila

Noć muzeja godišnja je manifestacija u Hrvatskoj kada je svim posjetiteljima besplatan ulaz u većinu muzeja. Prvi put održana je u prosincu 2005. godine, a tada je sudjelovalo samo šest muzeja s područja Zagreba.

rezidencija u kojoj je živjela obitelj Meštrović pa smo je s tim saznanjem i proučavali. Muzej je prepun različitih Meštrovićevih djela koja su vrlo kompleksna i zanimljiva pa smo uočili različite kipeve, slike, autoportrete, itd. U prizemlju se nalazi središnja dvorana koja je puna mramornih skulptura. Isto tako, rečeno nam je da je blagovaonica zadržala izvorni izgled umjetnikova doma s Meštrovićevim namještajem, slikama i brončanim portretima članova obitelji. Izložbena dvorana na istočnoj strani prizemlja posvećena je sakralnoj skulpturi, važnoj temi Meštrovićeve umjetnosti. Vidjeli smo skulpture Adama i Eve (1939. – 1941.) i skulpturu Rimsku Pietà. Na katu su predstavljena Meštrovićeva djela nastala pod utjecajem impresionizma, secesije i art-décoa. Posebno je zanimljiva dvorana s temom Joba. Inače, stalni postav skulptura prvog kata upotpunjen je Meštrovićevim crtežima.

Nakon prekrasne Galerije Meštrović, uputili smo se prema Pomorskom muzeju. On se nalazi u Tvrđavi Gripe, spomeniku kulture i jedinstvenom cjelovito sačuvanom fortifikacijskom objektu u Splitu izgrađenom u 17. stoljeću. Izložbu otvara keramička antička posuda „pitos“, impresivno djelo koje je izvorno služilo za čuvanje namirnica.

U muzeju smo u prvom dijelu mogli vidjeti odjel u ko-

Splitu

jem se nalaze sidra, makete brodova, motori, amfore i ostala pomagala. U drugom dijelu, pak, vidjeli smo mnoge fotografije u kojima su uhvaćeni razni trenuci iz povijesti pomorstva.

U nastavku našeg muzejskog putovanja posjetili smo Prirodoslovni muzej grada Splita. Gledajući izložbu koja dolazi upravo s našeg morskog dna, bili smo oduševljeni koliko je raznim zapanjujućim životinjskim vrstama bogat naš Jadran.

Uz vrlo dobru atmosferu u muzeju tijekom našeg posjeta, svi smo s puno zanimanja proučavali ovu zbirku, nakon čega smo se uputili i u posljednji muzej, a to je bio Etnografski muzej. Zbog lokacije u samom centru i zanimljivog sadržaja koji nudi, u tom nas je muzeju dočekala velika gužva. Objekt je sam po sebi vrlo lijepo uređen i plijeni pažnju svojim primamljivim unutarnjim rasporedom i dizajnom. Sav sadržaj kulturno je značajan za Split i cijelu Hrvatsku, pa tako i za naš grad Pag jer smo među svim izloženim eksponatima vidjeli i pašku nošnju i pašku sol.

I tako smo završili ovaj izlet intelektualno obogaćeni i kulturno uzdignuti. Svakome tko ima priliku preporučamo ovu vrstu zabave i učenja jer uz društvo i dobru energiju možemo naučiti više nego što mislimo. Za svaki osobni ukus preporučamo svaki od muzeja sa sigurnošću da vas nijedan neće razočarati.

Uz morske vrste tu su također bile i kopnene životinje od kojih su nas se najviše dojmili kosturi medvjeda i sobova. Uz vrlo dobru atmosferu u muzeju tijekom našeg posjeta, svi smo s puno zanimanja proučavali ovu zbirku, nakon čega smo se uputili i u posljednji muzej, a to je bio Etnografski muzej. Zbog lokacije u samom centru i zanimljivog sadržaja koji nudi, u tom nas je muzeju dočekala velika gužva. Objekt je sam po sebi vrlo lijepo uređen i plijeni pažnju svojim primamljivim unutarnjim rasporedom i dizajnom. Sav sadržaj kulturno je značajan za Split i cijelu Hrvatsku, pa tako i za naš grad Pag jer smo među svim izloženim eksponatima vidjeli i pašku nošnju i pašku sol.

I tako smo završili ovaj izlet intelektualno obogaćeni i kulturno uzdignuti. Svakome tko ima priliku preporučamo ovu vrstu zabave i učenja jer uz društvo i dobru energiju možemo naučiti više nego što mislimo. Za svaki osobni ukus preporučamo svaki od muzeja sa sigurnošću da vas nijedan neće razočarati.

U muzeju smo u prvom dijelu mogli vidjeti odjel u kojem se nalaze sidra, makete brodova, motori, amfore i ostala pomagala. U drugom dijelu, pak, vidjeli smo mnoge fotografije u kojima su uhvaćeni razni trenuci iz povijesti pomorstva.

U nastavku našeg muzejskog putovanja posjetili smo Prirodoslovni muzej grada Splita. Gledajući izložbu koja dolazi upravo s našeg morskog dna, bili smo oduševljeni koliko je raznim zapanjujućim životinjskim vrstama bogat naš Jadran.

Uz morske vrste tu su također bile i kopnene životinje od kojih su nas se najviše dojmili kosturi medvjeda i sobova.

Terenska nastava u Nin

Nika Bobek i Vanessa Zubović, 2.g

29. rujna 2022. godine održala se terenska nastava u Ninu. Učenci 2. razreda gimnazije Srednje škole Bartula Kašića Pag sa svojom profesoricom Mirjanom Škoda posjetili su grad Nin. Planirani polazak iz Paga bio je u 7 i 15 sati ujutro, a u Nin smo stigli u 8 i 30. Prvo smo razgledavali crkvu sv. Nikole iz 12. stoljeća koja se nalazi u polju Prahulje te je ujedno i prepoznatljiv simbol grada Nina. U Ninu se prema narodnoj predaji okrunilo sedam kraljeva, a svaki bi vladar nakon krunidbe dojahao do crkve sv. Nikole. Na humku bi se predstavio tradicionalnim ritualom - mačem bi s tog humka zasjekao na sve četiri strane svijeta. Kažu da je ovo mjesto jedinstveno i po nezaboravnim zalascima sunca. Zatim smo se zaputili prema centru grada Nina i prvo što smo ugledali bio je spomenik kneza Branimira koji se nalazi uz Donji gradski most. Ime kneza Branimira zauzima osobito mjesto u povijesti kao vladara zaslužnog za priznanje Hrvatske. Knez Branimir živio je u 9. stoljeću i za njegove vladavine ojačala je primorska Hrvatska te je postigla svoju samostalnost, a važno je i naglasiti kako je Nin u prošlosti bio sjedište naše države. U blizini Donjeg gradskog mosta uočili smo repliku starog hrvatskog broda Condure Croaticae. Pretpostavlja se da je upravo te brodove spominjao car Konstantin Porfirogenet u 10. stoljeću kada je govorio o starohrvatskoj ratnoj mornarici. To je i razlog zašto su brodovi nazvani Condura Croatica. Najmanji su i najubojitiji ratni brodovi u svjetskoj povijesti kojih su Hrvati imali osamdesetak. Ovi brodovi plovili su u vrijeme hrvatskih narodnih vladara Krešimira IV. i Zvonimira. Na ulazu u središte Nina zastali smo da pogledamo ostatke Gradskih vrata i to vrijeme iskoristili za kratki odmor. Poslije odmora zaputili smo se u centar i prošli pokraj zvonika crkve sv. Anselma koja se nalazi u samom centru staroga grada u Ninu. Za vrijeme hrvatskih kraljeva ova je crkva bila katedrala. Smatra se da zvonik potječe iz 13. stoljeća, a pretpostavlja da je rekonstruiran u 17. stoljeću, dok je crkva izgrađena u 7. stoljeću. Uz zvonik se nalazi crkva sv. Anselma. Skromna crkva lijepog izgleda obnovljena je u vrijeme kralja Zvonimira 1070. godine te je tijekom povijesti više puta stradala. Današnji je izgled dobila u 18. stoljeću. U crkvi smo imali priliku zapaliti svijeće za svoje najmilije i darovati novac u humanitarne svrhe. Nakon razgledavanja crkve, krenuli smo u Muzej ninskih starina. On sadrži sedam zasebnih prostora i predstavlja sva važna povijesna razdoblja razvoja Nina, a svaki od razdoblja je podijeljen u više tematskih cjelina. U njemu se nalaze: bogata arheološka građa, tematske i predmetne legende, rekonstrukcije, makete i fotografije. Starohrvatski brodovi,

već prethodno spomenuti, najvrjedniji su nalazi očuvani u Muzeju ninskih starina. Osim ovih brodova, važna je i replika djela broda Serilia Liburnica iz 1. stoljeća. Također, ne smijemo zaboraviti i kopiju Višeslavove krstionice. Krstionica kneza Višeslava jedan je od najvažnijih spomenika crkvenog „namještaja”. Ona je vlasništvo prvog hrvatskog kneza koji je vladao oko 800. godine te svjedoči o pokrštanju Hrvata. Prilikom pokrštanja Hrvata, u nju su se uranjali vjernici. Original ovog spomenika je sačuvan u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. U muzeju se još nalaze mnogobrojni ostatci materijalne kulture iz prapovijesnoga, rimskog, starokršćanskog i starohrvatskog života Nina. Nakon odmora od 40-ak minuta uputili smo se do spomenika Grgura Ninskog ispred kojega smo se slikali, a vjerujući legendi, dodirnuli i palac Grgura Ninskog kako bi nam donio sreću. On je bio kancelar hrvatskog kraljevskog dvora i jedan od najznačajnijih ninskih biskupa. U blizini spomenika nalazi se i crkva sv. Križa - najmanja katedrala na svijetu. Ova je crkva važan simbol grada Nina. Nakon malo dulje šetnje, došli smo i do konačnog odredišta – ostataka rimskog hrama. U tlocrtu hrama možemo uočiti dva dijela podjednake veličine: svetište na zapadnoj strani i trijem koji se nalazi ispred njega na istočnoj strani. Svetište je iznutra bilo podijeljeno na tri prostora koja su međusobno odijeljena s dva stupa sa svake strane. Ujedno smo vidjeli i korintski stup o kojemu smo više saznali na satu Likovne kulture.

Ova terenska nastava obogatila nas je novim znanjima čiji smo mali dio ukomponirale i u ovaj članak, a nadamo se i zainteresirali za ovaj kulturom i spomenicima bogat gradić.

Predstavljamo bivše učenike

Vjekoslav Kiš

Jelena Škoda, 4.g

Iz naše „male“ škole ispratili smo veliki broj mladih ljudi koji su se ostvarili u svojim profesijama i životima. Jedan od njih je i Vjekoslav Kiš kojega pamtimo kao zanimljivu umjetničku osobnost koju ćete prepoznati i u ovome intervjuu.

Odrasli ste i školovali se u Pagu. Kakva su Vaša sjećanja?

Djetinjstvo i mladost provedeni u Pagu posebno su mi draga sjećanja. Još sam uvijek prilično vezan za Pag, roditelji i brat su mi tamo, brojni prijatelji, ali i mjesta koja volim posjećivati... Svako ljeto provodim s obitelji na Pagu. Moji srednjoškolski dani bili su burni, bio sam daleko od uzornog učenika. Bez obzira na to, taj dio mladosti obilježen mi je brojnim prijateljstvima koja su se i do danas održala. Bilo je puno dobre zabave, glazbe, smijeha i svega ostalog što ide uz te godine.

Čuli smo da ste, pored Likovne umjetnosti, završili i Informatiku. Kada, gdje i kako ste se odlučili za dva tako različita područja?

Završio sam likovnu pedagogiju na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci te studij informacijskih znanosti (smjer bibliotekarstvo) na Sveučilištu u Zadru. Iz oba studija pokušao sam izvući ono što mi najviše odgovara i u čemu se pronalazim. Iskreno, kada sam upisao bibliotekarstvo nisam puno znao o tome, ali pohađajući izvrsna predavanja shvatio sam koliko je to zanimljivo i uzbudljivo područje. Odlučio sam se za taj studij nakon završenog preddiplomskog studija likovne pedagogije kada sam se suočio sa spoznajom da kao nastavnik likovnog neću tako brzo do posla. Tako da sam iste akademske godine upisao dva diplomatska studija. Bile su to teške dvije godine, obilježene putovanjima na relaciji Rijeka-Zadar. Međutim, uspio sam sve završiti u roku i ponosan sam na taj uspjeh, a moram reći da danas uživam u plodovima tog truda. Ovom prilikom želim čitateljima, prvenstveno učenicima, poručiti da ne žale truda uloženo u učenje, kao i da nikad ne prestanu

učiti. Učenje je isplativije od apartmana. :)

Svi učenici, nastavnici i posjetioci na ulasku u školu prvo uoče mozaik kojemu ste autor. Kako ste došli na ideju o mozaiku?

Ideja o mozaiku sazrela je dok sam bio na trećoj godini Akademije. Tada sam upisao izborni kolegij Mozaik, a u drugom semestru dobili smo slobodu sami osmisлити svoj idući projekt. Inače se studenti ne upuštaju u tako velik posao, niti od njih očekuju tako nešto. Zapravo sam želio napraviti nešto u javnom prostoru i da bude u Pagu. Škola mi je bila najlogičnija opcija. Zahvalan sam što su u školi oduševljeno prihvatili moju ideju.

Koliko je trajala njegova izrada?

Izrada je bila dugotrajna i zahtjevna. Nikad prije nisam ništa slično radio, ali uz vodstvo prof. Zdravka Milića uspio sam provesti svoju ideju u djelo. Proveo sam sate i sate u radionici mozaika na Akademiji. Čitav jedan semestar i dobar dio sljedećeg intenzivno sam radio, dok je samo postavljanje mozaika na zid potrajalo preko tjedan dana. Velika je površina, kamenčići su sitni... Prilikom postavljanja na zid pomogao mi je otac, a i nekoliko dragih prijatelja...

Možete li nam opisati kompoziciju mozaika?

Kompozicija je prilično jednostavna. Podijeljena je u nekoliko planova, sprijeđa je bista Bartola Kašića, iza biste je crkva. U pozadini je paško brdo (s vjetrovačama) i Velebit. Bista Bartola Kašića je glavni element kompozicije, ali i simbol jer je škola po njemu dobila ime. **Kažu da mozaik treba promatrati s određene stepenice?**

To sam napisao u nekoj šali, ali da... Ovisi koliko ste visoki, stanete na stepenicu na kojoj su vam oči otprilike u visini Bartolovih očiju. To vrijedi ako želite doživjeti sliku u punini. Osobno kod mozaika volim detalje i minucioznost izrade te se prilikom proma-

tranja mozaika volim približiti koliko god je moguće ne bi li što bolje proučio izradu. Isto preporučam i vama, mislim da je u tome ljepota mozaika.

Što se u Vašem osobnom životu promijenilo od izrade ovog mozaika? Gdje trenutno živite i radite?

Nevjerojatno je koliko se toga može dogoditi u nekoliko godina. Završio sam fakultete, oženio sam se i dobio dvoje djece. Živim u Rijeci, a radim u osnovnoj školi u Matuljima kao knjižničar. Uživam u svom poslu i svojoj obitelji.

Jeste li imali još ovakvih projekata?

Napravio sam još dva mozaika većih dimenzija koji su smješteni u javnom prostoru. Jedan se nalazi na trsatskom kampusu, odnosno na parapetnom zidu studentskog doma. Motiv je Vitruvijev čovjek prema da Vincijevom poznatom crtežu. Nakon toga slijedi mozaik od pečene gline - keramike Arhetip majke, inspiriran trudnoćom moje supruge. To je ujedno bio i moj diplomski rad, a nalazi se u mom susjedstvu, u Rijeci na Krnjevu. Svaki od tih mozaika je raden na drugi način i stvarno sam uživao izrađujući ih.

Imate li vremena za hobije?

Bojim se da mi vremena za hobije, uz dvoje male djece, baš ne ostaje, ali tu i tamo uspijem ukrasti koji sat za raditi nešto svoje. Nažalost, vremena i uvjeta za izradu mozaika nemam, ali zato uživam u čitanju, dok se umjetnošću bavim digitalno... Vrijeme provedeno s obitelji mi je na prvom mjestu i to je nešto u čemu najviše uživam. Kad vrijeme dozvoli, odlazimo u prirodu, često smo i u dječjoj knjižnici (Dječja kuća u Rijeci je najbolje mjesto za obitelj), družimo se...

Preostaje nam zahvaliti se bivšem učeniku, g. Vjekoslavu Kišu, koji je pokazao kako je za ostvarenje snova, afiniteta i ciljeva potrebno puno motivacije i dobrih ideja, što mu želimo i u daljnjem radu i životu. Školi je u trajno sjećanje ostavio prekrasan mozaik na ulazu u školu. Ususret prošlosti, sadašnjosti i budućnosti njemu i njegovoj obitelji želimo puno uspjeha, zdravlja i sreće.

Dan otvorenih vrata Sr Bartula Kašića u 202

Već je postalo tradicionalno da se jednog četvrtka u mjesecu travnju svake godine održi manifestacija Dan otvorenih vrata Srednje škole Bartula Kašića. Ovogodišnja je bila posebna jer se održala u mjesecu ožujku u školi, nakon pune četiri godine stanke zbog epidemije.

Ni ove školske godine učenici, zajedno sa svojim mentorima te ostalim djelatnicima

škole nisu razočarali, već oduševili brojne posjetitelje svojim projektima, inovacijama te već naveliko poznatim gastronomskim delicijama. Na samom početku posjetitelji su poslušali mali koncert dobrodošlice. Učenik Roko Šupraha izveo je zanimljivu improvizaciju na pianu, a školski puhački kvartet pojačan bubnjevima i predvođen profesorom Davorom Dobrijevićem te učenicima Lukom Bukšom, Frankom Galićem te Vitom Parom-Vidolinom, kompoziciju Bartul sving.

Naša ravnateljica, Marija Pećirko, uvodnim je govorom pozdravila sve nazočne posjetitelje, a osobito bivše djelatnike naše škole, djelatnike i predstavnike obrazovnih ustanova te izvršne vlasti i turističkih zajednica našeg kamenitog otoka, zatim predstavnike Zadarske županije te roditelje i učenike.

Također, naglasila je uspješnost u ostvarenju ciljeva zadanih kurikulumom te iznimnu marljivost učenika i nastavnika u izvanškolskim i izvannastavnim aktivnostima. Posebno je istaknula aktivnosti školske zadruge „Slani škoj“, koja je u proteklom godinama dobila dvije velike nagrade: Nagradu HOP za nakit od paške čipke te za školsku kuharicu „Ca, ča, što se nekad kuhalo na mom otoku“, koja je nagrađena i priznanjem Suncokret ruralnog turizma Hrvatske u kategoriji *Posebno priznanje za uključivanje mladih u očuvanje i promoviranje tradicionalne gastronomije otoka Paga*.

Nadalje, posebno je pohvalila učenike koji su sudjelovali na školskim i županijskim natjecanjima i izdvojila jednu novinu: sudjelovanje naših učenika u finalu Nacionalne kviz lige srednjih škola. Učenike je, od mjeseca listopada do ožujka, koordinirala profesorica Ljiljana Martinović uz svesrdnu pomoć kolegica Nataše Strugar, Darije Paro, Lee Fabijanić i Sanje Maržić a u finalu, koje se održalo u Šibeniku, sudjelovali su članovi skupine Bura: učenici Lana Gligora, Luka Bukša, Klaudio Festini, Marin Zubović i Roko Šupraha. O svim ostalim događajima i aktivnostima koje je spomenula čitat ćete u ovogodišnjem školskom listu.

Nakon pozdrava i uvodnih riječi, ravnateljica je sve okupljene pozvala da pogledaju izložene radove u učionicama i ostalim prostorijama škole, koje su učenici pripremili sa svojim nastavnicima te da degustiraju i delicije koje su sa svojim mentorima pripremili naši

vrijedni učenici ugostiteljskog usmjerenja.

Pokušat ćemo vas provesti kroz našu školu, prikazujući koncept i plan manifestacije Dan otvorenih vrata.

Na samom ulazu u školu posjetitelje su u prekrasnoj paškoj nošnji dočekale učenice 2.g razreda, Matija Paro i Maria Šljivo, s izrazima dobrodošlice te preporukom posjetiteljima da preuzmu ponudene knjige kao poklon naše knjižnice, a u kojoj je istovremeno bila izložena naša Zavičajna zbirka koju su prezentirale učenice 1.g razreda, Lucija Šljivo i Katja Crljenko. Na ulazu je prikazana i humanitarna akcija Marijini obroci koju je prije nekoliko godina pokrenula vjeroučiteljica Ivona Maržić, a svi su bili pozvani da doprinesu istoj.

U prvoj učionici posjetitelji mogli vidjeti rekonstrukciju paške ulice u kojoj su naše polaznice čipkarske škole sa svojom učiteljicom Katicom Vidolin, demonstrirale šivanje paške čipke. Za scenografiju su zaslužne učenice 1. i 2. razreda gimnazije, Iva Dunđer i Mare Rumora pod mentorstvom profesorice Ivone Maržić.

U drugoj učionici posjetitelji su razgledavali izložbe posvećene dvjema obljetnicama:

10-godišnjici izdavanja školskog lista *Bartolomeo* i 100-godišnjici Gradske glazbe Pag, koje su postavili nastavnici Nataša Strugar, Ivona Maržić i Davor Dobrijević, a pomogli su im učenici 3.u razred i Vito Paro-Vidolin, učenik 2.g razreda. Na drugoj strani učionice bili su izloženi projekti iz Matematike, Kemije i Biologije koje su vodile profesorice Sanja Maržić i Lea Fabijanić. Učenici 2.g razreda izradili su plakate na temu Evolucija Zemlje, a 3.g razreda na temu Fotosinteze, te izveli pokus - pH vrijednosti otopina koje koristimo u domaćinstvu.

Učenica 1. g razreda, Nika Čemeljić, predstavila je samostalni rad: Nasljeđivanje otisaka prstiju.

Nadalje, iz Matematike su učenici 3.g razreda predstavili dva projekta: *Upoznajmo povijest i arhitekturu grada/mjesta u kojem živim*, kojim su primijenili građivo iz poliedara i rotacijskih tijela. Uz to, učenici 1.g razreda izradili su projekt *Ispitivanje ispravnosti rampi na otoku Pagu*, a 2.g razreda *Krug i kružnica u mom gradu*.

U trećoj učionici predstavljene su aktivnosti, uspjesi i radovi naše zadruge „Slani škoj“, koje je ravnateljica istaknula u uvodnom govoru, a prezentirale voditeljica zadruge profesorica Teuta Dragoslavić te učenice 4.g razreda, Ana Maričević i Jelena Škoda. U istoj učionici su učenice 3. razreda gimnazije, Ivana Maržić, Laura Kustić, Simona Rukavina, Ema Dragoslavić i Karla Šćiran, pod mentorstvom profesora Danijela Gavranovića predstavile zanimljiv projekt iz Sociologije pod nazivom „Pro-choice vs. Pro-life“. Temom „Stavovi učenika Srednje škole Bartula Kašića o pobačaju“, istraživale su mišljenja i stajališta učenika o pobačaju te postoje li značajnije razlike u mišljenjima između učenika i učenica.

Zatim, u istom razredu vremenska lenta podsjetila nas je na sve minule događaje i uspjehe naših učenika i njihovih mentora od 70-ih godina do danas. Uz to, predstavljen je i plakat pod nazivom *Slavne genetičarke 20. stoljeća*. Na ovim projektima surađiva-

ednje škole 23. godini

li su nastavnice Mirjana Škoda, Lea Fabijanić i učenici 4. razreda gimnazije.

U posljednjoj učionici, kao neizostavan „šećer na kraju“, bio je kulinarški užitek, manifestacija pod imenom *Ca, ča, što se nekad kuhalo na mom otoku* za koju su raznovrsna slana, slatka, mesna i riblja jela pripremali profesori Ivan Cimperman i Teo Bukša sa svojim marljivim učenicima ugostiteljskog usmjerenja. Bilo je logično da se u istoj učionici predstave još dva projekta vezana uz hranu i tradiciju: Prvi, *Otočne blagdanske užance naših starih* s prekrasno dekoriranim stolovima i plakatima. Nastavnica Katarina Vučetić sa svojim je učenicima 1. i 2. u razreda, Antom Zubatovićem i Anom Čemeljić, predstavila običaje naših starih – Božić i Uskrs. O projektu nastavnice Darije Paro, koji je predstavljen brošurama „*Tradicional desserts*“, saznat ćete nešto više u rubrici gastro kutak.

Na hodniku škole, u pauzama između obilazaka učionica, posjetitelji su mogli razgledavati vremensku lentu prikaza događaja i aktivnosti u školskoj godini 2022./2023. koju su složile profesorice Sanja Maržić i Nataša Strugar, repliku Trojanskog konja s ovogodišnjeg pašskog karnevala obogaćenog slikama naših učenika

u različitim maskama te jednu novinu - *Alumni klub*, koji je motivirao sve bivše učenike i djelatnike na ispunjavanje pristupnica kojima su postali njegovim članovima.

Nije neskromno reći da smo svi uživali u našem Danu otvorenih vrata i ljestvicu izvrsnosti zasigurno visoko podigli. Potruditi ćemo se podići ju još više na sljedećem Danu otvorenih vrata!

Redakcija „Bartolomeo“

V.U.N.A. - Vuna u našim aktivnostima

Ana Maričević i Jelena Škoda, 4.g.

Radionicom pletenja u našoj školi započeo je projekt V.U.N.A. Projekt Vuna u našim aktivnostima provodi udruga „Volim Vlašići“ u suradnji s našom školom. Radionicu, na kojoj je sudjelovalo 10 učenica i nekoliko profesora, vodila je prof. Ljiljana Martinović te ih naučila osnovama i različitim bodovima pletenja. Projekt, koji će trajati od ožujka do prosinca 2023. godine, predviđen je iskorištavanju paške ovčje vune. Na taj način očuvat će se okoliš, jačati prirodna i kulturna baština otoka Paga te zaštititi priroda. Edukacijom profesora, učenika i šire lokalne zajednice,

osvijestit će se kako je vuna korisna sirovina, a ne otpad, a može se koristiti u poljoprivredi i svakodnevnom životu.

Pored radionice pletenja vune, realizirana je i radionica filcanja vune koju je vodila Nikol Jakopović Donadić iz Paga i Jasminka Gršković s otoka Krka, od čega će se u budućnosti izrađivati ukrasni i odjevni predmeti. U suradnji s Gradom Pagom i Pagom II., počeo se uređivati i školski vrt.

Uradili smo to sadnjom maslina i agruma koje su se pognojile i malčirale ovčjom vunom, kako bi se pratio njen učinak na zasađene vrste.

Na ovaj će način učenici Biologije dobiti pokusni poligon za uporabu vune u poljoprivrednoj proizvodnji, a školska zadruga „Slani škoj“ nove proizvode i suvenire od vune.

Ravnateljica Srednje škole Bartula Kašića Pag izjavila je: „Ovim projektom želimo promovirati ekološko zbrinjavanje ovčje vune, pospješiti ekološku proizvodnju te obogatiti turističku ponudu autohtonih i ekoloških suvenira otoka Paga. Sredstva u iznosu od 2.358,48 eura za provođenje aktivnosti u srednjoj školi, financira Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU u sklopu javnog Poziva za prijavu projekata organizacija civilnog društva na otoku.“

Osim aktivnosti u školi, predviđen je i studijski posjet otoku Krku, Udruzi Žene za otok Krk i PZ Otoka Krka te ostvarivanje suradnje s predstavnicima škole i učenika, udruga, OPG-ova, Grada Paga i TZ-a. Poljoprivredna zadruga Otoka Krka održat će i predavanje „Upotreba vune u vrtlarstvu i poljoprivredi“ kako bi prenijeli primjere dobre prakse i na naš otok te osvijestili vlasnike OPG-ova da vuna nije otpad, već vrlo vrijedna sirovina koja se može koristiti i u poljoprivredi. Predsjednica udruge Volim Vlašići, Ana Žunić izjavila je: „Aktivnosti smo prijavili na natječaj Zadarske županije, a imamo i potporu Turističke zajednice Grada Paga s kojom odlično surađujemo već dugi

niz godina. Ideja je, osim korištenja u poljoprivredi, od vune stvoriti brend otoka Paga te ekološke vunene suvenire koji će biti nova turistička ponuda za turiste i posjetitelje. Ovim putem zahvaljujemo svim partnerima i donatorima te se veselimo početku uspješne suradnje u korištenju i promociji vune na otoku Pagu.“

KUD „Družina“ - od malena do sada

Franko Galić i Matija Paro 2.g

Kulturno umjetničko društvo „Družina“ osnovano je 1949. godine. Tradicionalni ples paški tanac, nošnja te pučka drama „Robinja“, prenose se generacijama, a članovi različitih uzrasta predstavljaju naš grad i njegovu tradiciju. Od malena, naši su nas roditelji učili važnosti tradicije, oblačili u nošnju te poticali na njegovanje kulturne baštine našega grada. Vrlo rano, od pete godine naših života, članovi smo KUD-a „Družina“. Prvi naši nastupi bili su izuzetno simpatični te ih se rado sjetimo i dandanas. Bili smo zbunjeni, ali spremni svladati sve korake uz pratnju glazbe. Odrastajući, polako smo usavršavali paški tanac i ubrzo napredovali te postali dio starije skupine članova KUD-a „Družina“. S folklorom smo puno putovali, upoznali mnogo gradova, ali i sudjelovali na brojnim manifestacijama kao što su „Đakovački vezovi“, „Belišćanska

jesen“, „Na Metković misečina pala“... Ipak, uvijek su nam najdraži nastupi u našem gradu na važnim obljetnicama i blagdanima kao što su zimski i ljetni karneval, Međunarodni festival čipke, Božić, Uskrs, itd. Nedavno smo predstavljali Grad u i Sloveniji. Izuzetno smo ponosni što imamo priliku predstavljati našu bogatu tradiciju i grad u drugim sredinama, mjestima i gradovima. Svako putovanje sa sobom nosi razne avanture te zanimljive i smiješne anegdote kojih se uvijek rado sjetimo. Tijekom godina, s KUD-om smo stvorili mnoge uspomene koje ćemo pamtili cijeli život. U njemu smo svi kao jedna složna obitelj, bez obzira na uzrast. Zahvalni smo što imamo priliku sudjelovati u tome i djelovati u takvoj zajednici te se u nadolazećim godinama nadamo mnogim uspjesima, a najviše novim uspomenama.

Stolni tenis

Marko Fabijanić, Mate Kurilić, Roko Maržić, 1.g

Stolni tenis je sport u kojemu se natječu dva (ili četiri) igrača koji lopticu prenose reketom udarajući ju o stol. Zbog zvuka udaranja loptice o reket na stol, sport je dobio nadimak Ping-Pong. Igra se do 11 bodova i servira uzastopno dva puta do tri ili četiri dobivena seta. Stolnom tenisu popularnost raste od 1901. godine kada se počinju organizirati turniri. Naša zaljubljenost i opsesija ovim sportom počela je 2013. godine u klubu STK Pag. Privuklo nas je to što se učlanilo puno djece, mladih ali i odraslih. Na samom početku nismo baš uživali u treninzima jer smo bili početnici i nismo znali ništa o tom sportu. Nakon nekoliko mjeseci treninga, počeli smo uživati u treninzima. Zabavljali smo se na sve moguće načine i tako još više upoznali ovaj sport. Nakon jedne godine treniranja i bavljenja stolnim tenisom, mogli smo prebacivati lopticu preko mrežice bez problema. Usavršavali smo tehniku i učili sve više i više o samoj igri. Otprilike, tri godine nakon dolaska u klub i aktivnog treniranja, postajali smo mnogo sigurniji u svojim sportskim vještinama. Mnogo je djece odustalo, ali mi smo ostali jer smo toliko bili zaljubljeni u stolni tenis da je za odustajanje bilo prekasno. Nismo htjeli izgubiti i zaboraviti ono što smo naučili i željeli smo se stolnim tenisom baviti u daljnjoj budućnosti. U to vrijeme nastao je još jedan klub pod nazivom STK Dalmatinac. On je omogućio djeci, koja su odustala od stolnog tenisa, da mu se vrate i zavole ga kao prije. Sudjelovali smo na mnogim turnirima i natjecanjima, ali najdraži su nam bili oni u kojima smo morali predstavljati svoju školu. Prvi takav turnir odigrali smo kad smo pohađali osmi razred osnovne škole. Profesor Marinko Maržić okupio je kvalifikacijski tim za državno prvenstvo u Poreču.

Kvalifikacije su održane u Zadru. Pokorili smo svu konkurenciju i otišli na dugo iščekivano državno prvenstvo. U Poreču smo upoznali mnoge stolnotenisače naših godina. Od njih smo naučili puno stvari koje su nam trebale da bismo nam savršili svoju

igru u potpunosti. Lijepo je prisjetiti se kako smo se zagrijavali tijekom jutra i potom krenuli u igru. Prvi okršaj imali smo protiv Našica koje smo pobijedili 3:0. U drugom i zadnjem kolu igrali smo protiv Ozlja. I njih smo pobijedili 3:0 i plasirali se u daljnu fazu natjecanja. To je značilo da možemo ostati još jedan dan u prelijepom Poreču. Ostatak dana istraživali smo grad i upoznavali nove ljude. Nakon dana prepunog emocija i napora, morali smo se odmoriti i napuniti baterije za sutrašnji dan. Ujutro smo doručkovali, spremili se i krenuli u sportsku dvoranu zaigrati četvrtfinale. Igrali smo protiv vrlo jakog Varaždina koji nas je, nažalost, svladao rezultatom 3:0. Bili smo istodobno i potišteni i sretni jer smo, na tako velikom natjecanju, završili na visokom 5. mjestu, ali i predstavili svoju Osnovnu školu Jurja Dalmatinca. Ove godine igrali smo kvalifikacije za Srednju školu Bartula Kašića Pag, čiji smo onedavno učenici, i prošli smo ih bez ikakvih problema. Krećemo na državno prvenstvo po drugi put i spremni smo pokoriti sve koji nam stanu na put. Ovim tekstom želimo poručiti svima da se uz trud i odricanje sve može postići, samo se ne smije odustati. Pozivamo vas da se okušate i zaigrate stolni tenis. Jer, tko zna, možda ga i vi zavolite kao i mi.

Dani gastronomije

Božićni domjenak

Ante Zubatović, 1.u

Učenci i nastavnici ugostiteljskog usmjerenja Srednje škole Bartula Kašića Pag, u suradnji s Dječjim vrtićem Paški mališani, pripremili su izvrsna jela za božićni domjenak, nekoliko dana prije početka praznika.

Kuhari i konobari sa svojim nastavnicima Teom Bukšom i Ivanom Cimpermanom, te kuharice iz Dječjeg vrtića Paški mališani, nekoliko dana pred kraj prvog polugodišta neumorno su se pripremali za božićno druženje na paškoj Pijaci (čitaj trgu). Naime, 23. prosinca, u Kneževom dvoru, Grad Pag i TZ Grada Paga, organizirali su božićni domjenak i druženje za svoje sugrađane.

Kuhari su pripremili crni rižot od sipe, rižot od liganja, bakalar na crveno, mediteransku salatu te frigane gavune. Također, uz glavna jela, bile su pripremljene i tradicionalne slastice, poput fritula, kroštula i omiljenog pandešpanja.

Konobari su pripremili Knežev dvor kako bi domjenak bio što svečaniji. Postavili su stolove, pripremali pića, grijane posude za hranu i drugo. Uz to, na dan domjenka, prezentirali su i posluživali hranu svim okupljenim gostima.

Ostali učenci Srednje škole Bartula Kašića Pag izložili su i prodavali ukrasne božićne predmete koje su, u sklopu školske zadruge, izrađivali sa svojim nastavnicima za vrijeme adventa.

Nadalje, gradonačelnik Fabijanić, u suradnji s TZ-om Grada Paga uručio je zahvalnice za izvrsne turističke rezultate i programe te nagradu za najljepše božićno uređenu okućnicu. Također, uručena je zahvalnica Društvu paških čipkarica Frane Budak za 25 godina uspješnog rada u očuvanju ljepote i posebnosti paške čipke.

Božićno je druženje proteklo u veseloj atmosferi s toplim željama za nadolazeće blagdane i novu godinu. Gosti su bili zadovoljni, a mi ponosni što smo i ovaj zadatak odradili profesionalno na opće zadovoljstvo svijui.

Crvena vina Sjeverne Dalmacije i Sirevi otoka Paga

Ante Zubatović, 1.u

E n o - g a s t r o manifestacija pod nazivom „Crvena vina Sjeverne Dalmacije i Sirevi otoka Paga“ održana je 6. listopada 2022. godine. U 17 sati u Kneževom dvoru, izlagači su gostima prezentirali bogatstvo okusa sireva otoka Paga, ali i vina sjeverne Dalmacije. Izložili su posebnost paških sireva za koje je zaslužno iznimno zanimljivo podneblje i kvalitetna ispaša paške ovce. Biljke koje ovce pasu, uvelike poboljšavaju kvalitetu i posebnost mlijeka od kojeg se izrađuje ponajprije paški sir, a onda i ostali sirevi otoka Paga, u kombinaciji s kravljim i kozjim mlijekom.

Manifestacija se u Pagu održala pod pokroviteljstvom Zadarske županije te Turističke zajednice Grada Paga. Učenici ugostiteljskog usmjerenja Srednje škole Bartula Kašića Pag, još jednom su se rado odazvali i svojim vještinama i znanjem uveličali ovu hvalevrijednu manifestaciju.

Bilo je moguće degustirati sireve Paške sirane, Sirane Mih i Sirane Gligora. Sirane su izložile sireve različitih starosti, što čini razliku i u okusu pojedinog sira. Predavačica Martina Pernar Škunca, koja je predsjednica Udruge proizvođača paškog sira, održala je predavanje na temu: „Paški sir – esencija otoka Paga“. Istaknula je posebnost i važnost ovog proizvoda koji dugi niz godina hrani otočane, ali je važan i naraštajima danas.

Uz vrhunski sir, slaže se i vrhunsko vino. Govorili su o tome gostujući govornici i izlagači vina sjeverne Dalmacije.

Predavačica na *Wine Academy Croatia*, profesorica Manuela Plohl, održala je predavanje uz dijaprojeksiju pod nazivom „Internacionalne i autohtone crvene sorte sjeverne Dalmacije“. Govorila je o potencijalima navedenih vina i njihovim mogućnostima sljublivanja sa sirevima otoka Paga.

Gosti su degustirali vina sljedećih vinarija: Boškinac, Vina otoka Paga, Ker-Vin, Figurica, Vina Bora, Vina Poljak i OPG Stjepan Vučemilović.

100 godina Gradske glazbe Pag

Ana Maričević, 4.g

Ove godine obilježava se jako važna obljetnica - 100 godina postojanja Gradske glazbe Pag pa smo tim povodom intervjuirali Tea Bukšu, predsjednika Gradske glazbe Pag i Branka Barbira, kapelnika Gradske glazbe Pag.

Gospodine Bukša, recite nam kratko koja su vaša saznanja o počecima tj. povijesti Gradske glazbe?

Gradska glazba Pag osnovana je 1923. godine. Glavni inicijatori bili su paške zanatlije i trgovci. Prvi kapelnik bio je Gugliermo Polzineti., prof. glazbe i skladatelj (skladao je nekoliko opereta).

Cinjenica da su u to teško vrijeme Pažani osjetili potrebu i smogli snage pokrenuti rad Gradske glazbe, dokaz je njihove visoke civilizirane svijesti. Pripreme za početak rada počele su u prvom mjesecu 1924. godine kada je izabran prvi Upravni odbor. Odaziv za upis u Gradsku glazbu bio je dobar jer se prijavilo oko 120 učenika i već 22. veljače 1924. godine počelo sa školovanjem mladih glazbenika. Paralelno s time, vodila se akcija oko nabavke instrumenata i ubrzo je 15. srpnja iste godine pristiglo 26 novih instrumenata, koji su nabavljeni u tvornici „Romeo Orsi“ u Milanu. Prvi javni nastup zabilježen je 17. prosinca kada je Gradska glazba odsvirala državnu himnu na gradskom Trgu - Pijaci. Nakon toga su slijedili ostali nastupi. Kapelnici zaslužni za rad našeg orkestra bili su: G. Polzineti, Šime Dešpalj, Ivo Župić, maestro Pervanja, maestro Janevski, maestro Kušec, maestro Dobrogasi, Ante Vojković, maestro Ivo Pogorelić, Jure Sabalić, Jure Maržić i danas Branko Barbir. U više navrata uskakao je i rado pomagao Jerolim Bistričić.

Znate li tko su bili Vaši prethodnici?

Predsjednici Upravnog odbora Gradske glazbe u zadnjih 40 godina bili su: dr. Ante Tičić, Stipe Sabalić, Ante-Tonči Pevacić, Đani Zec, Željko Holubec, Đani Sabalić, Josip Vičević, Igor Karavanić i Ivan Šupraha.

Koje su obveze predsjednika Gradske glazbe?

Obveze predsjednika Upravnog odbora su da zastupa i predstavlja glazbu, da saziva sjednice

Upravnog odbora i provodi njihove odluke, da rukovodi radom Glazbe između dviju sjednica Skupštine Gradske glazbe Pag, podnosi izvješća o radu Gradske glazbe Skupštini. Zatim, vodi evidenciju o dolasku članova na probe te brine o pohvalama, darovima i zahvalama članovima glazbe koji imaju dosta staža u orkestru te mladim članovima koji se primaju u orkestar. I ono, ništa manje bitno, da je primjer ostalima u odgovornom izvršavanju svih aktivnosti i obaveza.

Znamo da ste jako dugo aktivni u Gradskoj glazbi? Koliko dugo i u kojoj ulozi?

U Gradskoj glazbi Pag sam od 1977. godine, dakle 46 godina njezin sam član. Jedan sam od najstarijih članova. Od 1990. god. pa sve do danas član sam Upravnog odbora, a od 1991. godine na funkciji tajnika i blagajnika bio sam do 2008. godine. Zadnja tri mandata predsjednik sam Upravnog odbora Gradske glazbe Pag. Još samo da naglasim kako sam paralelno, tijekom dvogodišnjeg školovanja u Opatiji (1982./1983.), bio član Puhačkog orkestra iz Lovrana te s njima nastupao po Kvarneru te u Našicama i Bjelovaru.

Što Vam znači Gradska glazba?

U 46 godina aktivnog rada u Glazbi stvorio sam puno uspomena, uživao u druženjima

i putovanjima. Ponekad osjetim umor ili zasićenost te u vrijeme kada imam probe, ponedjeljkom i četvrtkom, kažem sebi: danas ne mogu ići na probu. Ali, kada se približi 20,00 sati, ipak odem. To je jače od mene! Prisjećam se jako puno situacija kada sam bio opterećen cjelodnevnim obavezama u školi, u ugostiteljskom obrtu, na sastancima ili u obitelji. To me nikada nije omelo da ne dođem na probu Gradske glazbe jer me dolazak na probe i nastupe oplemenjuje i ispunjava.

Danas je, na žalost, situacija s našim mladim glazbarima drugačija. Mislim da im treba malo bolja organizacija u osobnom životu pa će se redovitije posvećivati glazbi.

Gospodine Barbir, koliko ste dugo kapelnik Gradske glazbe Pag?

Nakon smrti maestra Iva Pogorelića, u svibnju 2000. godine, i nekoliko godina traženja njegove zamjene na mjestu kapelnika, postalo je očito da ćemo u Pag teško dovesti profesionalca „izvana“ koji će voditi orkestar i izučavati mlade glazbenike. Morali smo se samoorganizirati unutar orkestra. Upravni odbor odlučio je da kolega Davor Dobrijević preuzme polaznike „Male škole“ na drvenim puhačkim instrumentima, a ja sam preuzeo izučavanje „limenjaka“, udaraljkaša i vođenje orkestra. Bilo je to prije osamnaest godina.

Od koga ste učili tj. tko su Vam bili uzori?

Do trenutka kad sam stao ispred orkestra Gradske glazbe imao sam iskustvo pjevanja u dalmatinskim klapama i zboru Ivan Goran Kovačić iz Zagreba. U Pagu sam bio suosnivač i višegodišnji umjetnički voditelj mješovitog zbora „Sv. Juraj“, muške klape „Sol“ i ženske klape „Peružini“. Skladao sam pjesme, svirao gitaru, mandolinu i saksofon u orkestru.

S obzirom na situaciju oko Gradske glazbe, morao sam biti pragmatičan - trebalo je naučiti svirati trubu, proučiti karakteristike pojedinih instrumenata i saznati nešto više o slojevitosti zvuka puhačkog orkestra. To sam u hodu i učinio. Uz pomoć svojih kolega iz orkestra, naravno.

Znamo da su u Gradskoj glazbi i srednjoškolicima? Jeste li zadovoljni njihovim odazivom i radom?

Obuka sviranja na nekom instrumentu je dugotrajna i zahtjevna. Usprkos toj činjenici, na audiciju za nove članove svake se godine javi određen broj djece čime smo više nego zadovoljni. Zadnju godinu - dvije u radu seniorskog orkestra sudjeluje popriličan broj

paških srednjoškolaca, njih deset do dvanaest. Na žalost, kroz koju godinu ćemo, zbog odlaska na fakultete, „izgubiti“ većinu njih, no isto se tako radujemo činjenici da će njihova mjesta preuzeti nove generacije polaznika naše „Male škole“.

Koliko često imate probe i kako birate kompozicije?

Orkestar Gradske glazbe Pag već godinama ima probe dvaput tjedno, ponedjeljkom i četvrtkom. Probe su sekcijske ili orkestralne, ovisno u kojoj smo fazi vježbanja glazbenog materijala. „Mala škola“, također, radi na bazi dvije probe tjedno po učeniku. Biranje kompozicija je pomalo osjetljivo

jer je priroda amaterskih orkestara takva da imate glazbenike različitih preferencija, generacija i sviračkih iskustava. Teško je naći repertoar koji će težinom i atraktivnošću zadovoljiti sve skupine. No, s druge strane, u ovo naše digitalizirano doba, skladbi za puhački orkestar ne nedostaje, što uvelike olakšava odabir.

Koje ste aktivnosti, s ciljem obilježavanja važne obljetnice, planirali u ovoj godini?

Dakle, kroz zimski dio godine, uvježbali smo Karnevalski koncert koji smo, uz ples i vokalnu pratnju, izveli pred publikom cijelog otoka Paga. Kroz proljetno doba nas očekuju koncert u Zadru, svečani koncert u Pagu te Susret orkestara Sjeverne i Srednje Dalmacije na kojem ćemo ugostiti preko 500 glazbenika.

Ljetni program rezerviran je za aktivnosti oko Festivala paške čipke, tjednih mimohoda po gradu, sudjelovanja u Ljetnom karnevalu i procesiji za Veliku Gospu. Na jesen krećemo s pripremama za božićno - novogodišnje nastupe.

Kad završi „Godina Gradske glazbe Pag“, na miru ćemo kroz 2024. godinu pripremiti i izdati Monografiju Gradske glazbe Pag.

Za kraj razgovora, što biste, kao dugogodišnji članovi Gradske glazbe, poručili mladima?

Teo Bukša: Želim im da budu ustrajni, redovitiji na probama i nastupima Gradske glazbe te da na to gledaju kao na jedan lijepi događaj koji će ih razveseliti i učiniti boljim ljudima.

Gradska glazba nije samo sviranje na karnevalu, ona je puno više od toga: ona nas uči važnosti glazbe i novim partiturama za pojedini instrument, disciplini i organizaciji rada. Važno je njegovati zajedništvo u redovitom dolasku na probe, dogovaranju o izletima, nastupima, smotrama i

koncertima, a uz to ide druženje te upoznavanje kolega, kako u svom, tako i u drugim orkestrima.

Mladima snagama koje bi se htjele uključiti u rad Gradske glazbe Pag želio bih poručiti da slobodno dođu - naša vrata uvijek su im otvorena!

Branko Barbir:

Glazba općenito, pa tako i rad u Gradskoj glazbi Pag, oplemenjuje, socijalizira i stvara uspomene koje ćete rado pamtili i slagati u mozaik života. Ukoliko imate mrvicu talenta i puno volje za rad, učlanite se,

muzicirajte, raširite glazbena krila i budite dio avanture koju su započeli paški glazbeni pioniri prije točno 100 godina. I još joj se ne nazire kraj.

Hvala našim sugovornicima na vremenu koje su nam posvetili kao i iskrenim odgovorima i osjećajima koje su podijelili s nama, a Gradskoj glazbi Pag, čiji su veliki i važan dio, čestitamo tek prvih 100 godina!

Borna Badurina, 4.g

Ivan Stipčić, 4.g

Karla Šćiran, Marija Gligora, Klara Šanko, Simona Rukavina (3.g) i Matija Paro, Eva Šupraha, Katarina Buljanović, Lora Grašo i Maria Šljivo

Katja Crljenko, 1.g

Luka Bukša, 3.g

Luna Šupraha, 3.g

Maria Šljivo, 2.g

Lucija Šljivo, 1.g

Matija Paro, 2.g

Nika Čemeljić, 1.g

Zara Šegota, 3.g

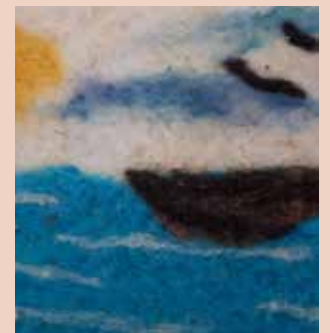

Marija Buljanović, 3.g

Radionicom pletenja u našoj je školi započeo projekt V.U.N.A. - Vuna u našim aktivnostima, s kojim smo vas upoznali u istoimenom tekstu, a radi se o aktivnosti koju ćemo razvijati u sklopu naše zadruge „Slani škof“.

Ovo su prvi radovi naših učenika koji su sudjelovali u radionicama pletenja i filcanja vune.

William Shakespeare u popularnoj kulturi!

Jeste li se ikada susreli s klasičnim djelima prikazanima na način koji je popularan tj. prihvatljiv široj suvremenoj publici?!

Današnje su generacije učenika usmjerene na IKT pa pogledajte kako su je iskoristili u nastavi književnosti, na satu obrade lektirnog djela.

Otvorite QR kod i pogledajte sadržaj plakata *Shakespeare u popularnoj kulturi* (glazbi, filmu, kazalištu i stripu) koji su osmislili i predstavili učenici 3. razreda gimnazije: **Antonio Kurilić, Ivana Maržić, Klara Šanko, Karla Šćiran i Marin Zubović.**

Otvaranjem pojedinih ikona ući ćete u različite kulturne sadržaje inspirirane Shakespeareom. Uživajte!

Shakespeare u popularnoj kulturi

Shakespeare u filmu

- Hamlet
- Richard III.
- 10 razloga zašto te mrzim
- Mean girls

Shakespeare u glazbi

Shakespeare u kazalištu

- 1585. g. - *Williari u Traubici*
- 1704. g. - *Dječino kraljevo ženovanje*
- 1500. g. - *Glava (Julije Cezar)*
- 1003. g. - *Kraljeva smrt*

Shakespeare u stripu

- RICHARD III.
- ROMEO... JULIET

U POPULARNOJ KULTURI

+ READ MORE

Antonio Kurilić, Ivana Maržić, Klara Šanko, Karla Šćiran, Marin Zubović, 3.g.

Otočne blagdanske

BOŽIĆ

Lana Gligora i Anja Vidas, 4.g

Blagdani su dio godine kada se svi okupljamo, veselimo i slavimo te se za njih posebno i pripremamo. Poseban dio godine zasigurno je božićno vrijeme koje započinje došašćem, a završava blagdanom Bogojavljanja.

Danas živimo u dobu u kojem je u božićno vrijeme sve prepuno sjaja i obilja, a često zaboravimo na pravu vrijednost samog Božića. Proslava Božića danas poprilično se razlikuje od proslave Božića naših starih, čiji je život na otoku Pagu oduvijek bio težak, surov, ali i lijep. Na ovoj hridi naši su stari odolijevali svim nedaćama, burama i olujama te hrabro i požrtvorno koraćali naprijed, kako bi nama danas bilo lakše i ugodnije.

Da ne zaboravimo vrijedne podatke i pridonosimo očuvanju naše tradicije i kulture, razgovarale smo sa svojim bakama i djedovima od kojih smo htjele saznati kako su se naši stari pripremali i slavili božićne blagdane na otoku Pagu. Oni su nam pokušali dočarati ugođaj, raspoloženje i običaje koji su se poštivali dok su oni bili djeca i mladi.

Božićno je vrijeme započinjalo došašćem ili adventom. To je vrijeme pripreme kroz četiri nedjelje za godišnju proslavu Rođenja Gospodinova – Božića. Početkom adventa započele bi mise zornice, koje bi počinjale u šest sati ujutro, gotovo po mraku. Zornice se nisu propuštale bez razloga i vjernici su se rado rano ustajali kako bi otišli na jutarnju molitvu i blagoslov. Nije im to bilo teško, premda su zime tada bile mnogo hladnije, a komoditet života daleko teži.

Blagdan svetog Nikole koji se slavi 6. prosinca i blagdan svete Lucije, koja se slavi 13. prosinca, bili su posebno omiljeni djeci. Roditelji djecu nisu darivali bogatim i raskošnim darovima kao danas, već mnogo skromnije. Djeca bi se veselila ponekoj jabuci, naranči, suhom voću, orasima ili mendulama koje bi pronašli pod jastukom, na prozorskom oknu ili u cipelama. Roditelji su prema svojim mogućnostima pripremili barem nešto od navedenog, a nažalost neka djeca nisu dobila ni takve darove, jer su brojni otočani bili siromašni.

U prosincu su se ljudi veselili i kolinjama. Većina obitelji je, osim ovaca, uzgajala i svinje koje bi se ubijale u prosincu, čim zahladi. Bio je to događaj u koji je bila uključena uža i šira rodbina, prijatelji i susjedi. Međusobno bi si pomagali pri sortiranju mesa i ostalim poslovima, a žene bi za sve sudionike pripremale svinjsku jetricu proinstanu na kapuli i luku, serviranu s palentom koja je najčešće bila domaća. Slijedilo bi pravljenje nekih vrsta kobasica, čvaraka, soljenje i dimljenje mesa i slično. Posebna vrsta kobasice bile su tzv. jelita. To je bila omiljena slatka varijanta krvavica u čiju sm-

jesu su se osim svinjske krvi dodavali i šećer, palenta, čvarci, suhe smokve i groždice. Obzirom da je izbor slastica naših starih bio skroman, frigane jelita su bile pravi desert. Uz to, žene su također peklye i tzv. parenjak. To je bio zapečeni kolač od palente, šećera, čvaraka, suhih smokava i groždica. U njemu su uživali i stari i mladi.

Nekoliko dana prije Božića, vjernici su se obavezno isповijedali kako bi u duhovnom smislu spremni dočekali Božić. Također, svećenik bi dvaput blagoslivljao kuće. Započeo bi nekoliko dana prije Božića i na sam Badnjak, a drugi put oko Sveta tri kralja. Svećenik bi sa sakristanom i ministrantima išao po kućama i blagoslivljao obitelji. Žene bi na stolu pripremile križ, svijeću, blagoslovljenu vodu i blagoslovljenu grančicu masline kojom bi svećenik blagoslovio kuću i vjernike u njoj. Sa sobom je nosio kadilnik sa žeravom i tamjanom te time pokadio kuće. Miris tamjana osjetio bi se i nekoliko dana nakon blagoslova. Svećeniku se nisu davali novci kao danas, već domaći proizvodi poput jaja, suhog mese (ovčje kovsice), sušene hobotnice, kolačića i slično. Proslava Badnjaka imala je posebnu draž jer je to posljednji dan adventa, odnosno dan prije Božića, kada je iščekivanje i veselje bilo na vrhuncu.

Žene su čistile kuću i pripremale odjeću za sve članove obitelji za Božić. Kao i u drugim dijelovima godine, peklye su domaći kruh i pripremale ručak za svoje obitelji. Na Badnjak se nije jelo meso, nego su se pripremala riblja jela. Bakalar s krumpirima i maslinovim uljem bila je prava poslastica, ali su zbog siromaštva rjeđi imali mogućnost za pripremu takvog ručka. Ostali su najčešće jeli friganu ili kuhanu ribu sa samoniklim zeljem koje se sastojalo od koromača, divljeg luka, žutenice i sličnog zelenila. Glavni desert bile su frite s grožđicama i domaćom rakijom kojom su se svi iznimno veselili jer su se frigale samo u to doba godine, posebice na Badnjak.

Posljednjih četrdesetak godina uveden je običaj i kićenja bora. Naši stari nisu kupovali bor kao mi danas, nego bi muški iz kuće otišli ubrati što pravilniju i ljepšu sobinu koje bi žene doma okitile. Ukrasi za bor su se većinom sami izrađivali. Obično bi to bile osušene kriške voća, bijela vata i razne kuglice. Najvažnije su bile jaslice koje bi se postavilo ispod bora, a žene su se posebno trudile da budu što ljepše. Uz štalicu s figuricama, stavljala bi se slamica, mahovina, grančice sobine i slično kako bi bile što impresivnije.

Pod bor bi se često stavljale i čestitke koje su pristigle od rodbine i prijatelja koji ne žive na otoku, a tada su se puno češće slale nego danas. Od ostalih ukrasa, jedino bi se još na stolu postavio adventski vjenčić s četiri svijeće koje su se palile svaku nedjelju kroz došašće i za vrijeme zajedničkog jela.

užance naših starih

Nadalje, na Badnjak je obavezna bila misa polnočka na koju su vjernici rado išli i zajedno dočekivali Božić. Svećenik bi nakon polnočke pozvao sve u katehetu, a najčešće su se odazivali muškarci, na druženje uz prošek i baškotine.

Ujutro, na dan Božića, neizostavna je bila misa, a zatim se cijeli dan nastavljao u blagdanskome duhu. Za Božić se odijevala najljepša i najbolja odjeća i obuća koju su ljudi imali. Bez obzira na neimaštinu, znalo se da se za Božić mora svečanije odjenuti i obući.

Muškarci koji su imali odijela, obukli bi odijelo za misu, a ostali neku bolju jaknu i neke bolje hlače. Jakna se izrađivala od sukna, odnosno domaće vune koja je izvrsno grijala u hladnim zimskim danima. Žene su nosile fuštan ispod kojeg je bila kijklja i bijela košula s izvezenim ovratnikom, a preko travesa. Od struka gore nosile su jaketin ili komeš. Jaketin je bio strukiran uz tijelo, dok je komeš bio širi. Još su preko leđa nosile i šijolet koje su same plele.

Darivanje za Božić nije bilo kao danas, kada se međusobno darujemo i mi odrasli, već su se darivala jedino djeca. Za poklon su dobivala suho voće, naranče, jabuke, orahe ili mendule. Prije blagdanskog ručka, najčešće bi najstariji član u kući

predvodio blagoslov jela i zajedničku molitvu. Ručak je na Božić bio bolji i svečaniji nego o ostalim danima u godini. Najčešće je započinjao juhom od bravetine s rižom, a nastavljao se domaćom pečenom piletinom i krumpirima ili zeljem. Ponekad su se pripremali i domaći makaroni, njoki ili lazanje s gulašom od junetine. Tko bi već u to vrijeme imao i janjetinu, ona je bila prava delicija servirana s domaćim kiselim kupusom i krumpirom. Od slastica se, osim fritra, pripremalo i hrustule te štrudele s jabukom ili domaćom ovčjom skutom.

Nakon ručka slijedilo je druženje s rodbinom i prijateljima. Odlazilo se čestitati Božić bliskim ljudima, muškarci su igrali na boće ili karte, a žene su se posjećivale po kućama. Do kraja božićnog razdoblja vladalo je blagdansko i svečano raspoloženje, a naši kazivači su nam kazali kako su živjeli u nama danas nezamislivoj neimaštini i skromnosti, a čini se da su bili puno zahvalniji, pobožniji i zadovoljniji. Dajemo si zadatak da ubuduće više razmišljamo o pravim životnim vrijednostima poput dostojanstva, ljubavi, poštivosti, duhovnosti, hrabrosti, iskrenosti i zajedništva, a da nas što manje dotiče pretjerana i isprazna komercijalizacija Božića, ali i ostalih blagdana.

USKRS

Ana Čemeljić, 2.u

Uskrs je najveći i najstariji kršćanski blagdan. Naši stari otočani posebno su se pripremali za svetkovinu Uskrsa. Priprema za Uskrs započinje razdobljem korizme, na Čistu srijedu, odnosno Pepelnicu i traje četrdeset dana. Misa Pepelnica bila je obavezna za većinu stanovnika otoka Paga. Njena posebnost je u tome što vjernike podsjeća da je čovjek smrtni i ništavan bez Boga te obredom pepeljanja svećenik izgovara riječi: „Sjeti se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah vratiti.“ Vjernici su pozvani preispitati svoju nutrinu i nekom žrtvom biti Isusovi supatnici kroz navedenih četrdeset dana. Na Čistu srijedu obavezan je post i nemrs. To znači da se nije jelo meso i da se jeo samo jedan puni nemasni obrok.

Naši stari taj su dan jeli riblja jela. Našlo se raznih vrsta riba, hobotnice, lignje, sipe, ovisno što je koja domaćica imala doma za pripremu. Hobotnica se jela kuhana s krumpirima ili sušena pofrigana s jajima. Riba se jela u kombinaciji s krumpirima ili poljskim zeljem, a omiljena je bila sušena i posoljena riba te skuhana „u suho“ s krumpirima. Također, popularan je bio i brudet s ribom i palentom. Ova su se jela konzumirala sve petke u korizmi, obzirom da se većina zdravih i odraslih ljudi, strogo držala nemrsa.

Žene bi cijelu korizmu odlazile u crkvu na mise, molitve i križni put. Naglasak je bio na prisjećanju na Isusovu patnju, muku i smrt i priprema za Uskrs i novi život.

Veliki tjedan, odnosno tjedan pred Uskrs, imao je onda, ali i danas najznačajniju ulogu. Cvjetnica je nedjelja prije Uskrsa i nagoviješta Veliki tjedan. Na Cvjetnicu, otočani su odlazili na misu s grancicama maslina koje bi se blagoslovile. Bogoslužje na ovaj dan ima dvostruki sadržaj, prvi je svečani Isusov ulazak u Jeruzalem, a drugi je pjevanje ili čitanje Muke Isusove.

S blagdanom Cvjetnice počinje Veliki tjedan, tjedan velike ozbiljnosti i sabranosti, a posebno se obilježava Veliki četvrtak, Veliki petak i Vazmeno bdijenje, a sve završava u nedjelju,

slavljem Uskrsa.

U Velikom tjednu vjernici su se ispovijedali kako bi pripravni dočekali predstojeće blagdane. Žene su doma pripremale i detaljnije čistile kuću, spravljale odjeću za sve članove obitelji i angažirale se oko pripremanja i čišćenja crkve te uređenja Isusova groba.

Dani Vazmenog trodnevlja započinju na Veliki četvrtak. Taj dan bi se u crkvi zavezala zvona i do tako su ostajala do Vazmenog bdijenja. Također, žene su na ovaj dan uređivale Isusov grob. Postavile bi se svijeće i cvijeće koje su žene nosile od doma. Svi koji bi htjeli, mogli bi se pomoliti na Isusovom grobu pred početak večernje liturgije. Navečer prije mise, svećenik je ministrantima prao noge po uzoru na Isusov čin prema svojim apostolima. Vjernici se prisjećaju Isusove posljednje večere i utemeljenja Euharistije. Također, pjevao se i Gospin plač koji je prikazao svu patnju koju je Marija prošla gledajući muku i smrt svojega nevinog Sina.

Veliki petak dan je Isusove muke i smrti. To je dan posta i nemrsa i posebne skrušenosti i poniznosti. Nema misne žrtve, već se prinose drugi oblici molitve. Oltar je na ovaj dan bez križa, svijećnjaka, cvijeća i oltarnika.

Obreda Velikoga petka podrazumijeva čitanje Svetoga pisma i navještaj muke sa središnjim tekstom muke Gospodnje

iz Evanđelja po Ivanu, klanjanje i ljubljenje križa te svetu pričest. Također, običaj je bila i procesija s raspelom po mjestu.

Mladi i djeca običavali su po mjestu škrebetati sa škrebetalom, obzirom da su zvona bila zavezana.

Nakon Velikog petka cijela crkva je u tišini, sve do Vazmenog bdijenja. Tijekom dana u crkvi nema nikakvih obreda, te je dan posvećen promišljanju o vjeri

i Isusovoj mucu. Na Veliku subotu navečer odvezala bi se zvona i pjevala Glorija.

Navečer započinju obredna slavlja, a sve kreće sa službom svjetla. Zatim se obredi nastavljaju sa sedam starozavjetnih i dva novozavjetna čitanja kojima se iznose ključne točke kršćanske povijesti. Nakon toga se odvija krsna služba s litanijama svih svetih, blagoslov vode, obnova krsnih obećanja te euharistijska služba.

Ujutro, na dan Uskrsa, žene bi išle na ranu misu kako bi blagoslovile hranu za obiteljski doručak. Košarice nisu bile bo-

gate kao danas, već mnogo skromnije. Žene bi pripremile domaći kruh, tvrdo kuhana jaja, sol te uskrzne pogače zvane turte. Naši stari nisu imali običaj farbati jaja, već je to moderniji običaj posljednjih dvadesetak godina. Domaćice koje su bojale i ukrašavale jaja, radile su to prirodnim bojama koje bi dobile od kore kapule, cikle, peršina i slično.

Također, kuća se nije posebno ukrašavala, već se pripremao svečaniji i bolji ručak nego u ostalom dijelu godine. Tradicionalno se pripremala juha od bravetine ili janjetine. Ukusnije je bilo ako bi dodali i koji komad soljenog suhog mesa. Glavno jelo bila je pečena janjetina s krumpirima. Deserti nisu bili raznovrsni, već također skromniji. Glavni desert bio je štrudel od domaće ovčje skute i pandešpanj. Također, žene su peklye tzv. turte, odnosno uskrzne pogače. Za djecu bi se ispeklye pogače u obliku pletenice i u sredinu se stavljalo jaje. Djeca su se radovala ovoj poslastici, obzirom na to da nije bilo nikakvog darivanja i ostalih slatkiša. Naši stari nisu imali čokoladne figurice i ostale slastice koje mi imamo danas. Luksuz je bio gotovo sve. Obitelji su bile brojnije, a način života puno teži. Čak je i ovaj jednostavan meni pojedinim obiteljima bio luksuz zbog neimaštine koja je vladala na otoku.

Uskršno poslijepodne muški su provodili na druženjima poput igranja boća, kartanja i slično. Žene bi najčešće ostajale doma ili posjećivale blisku rodbinu i čestitale Uskrs.

Djeca i mladi su se družili po mjestima, čestitali si međusobno Uskrs i odmorili od fizičkog rada koji ih je svaki dan čekao u polju, na bunaru ili sa životinjama koje bi čuvali.

Otočne blagdanske užance naših starih za Uskrs podrazumijevale su molitvu, požrtvovnost i skromnost. Također, ljudi su se više družili i posjećivali te im je to bila glavna razonoda. Naši su stari otočani puno teže živjeli nego mi danas, ali su se i tada trudili blagdane proslaviti dostojanstveno i svečanije nego što je običavalo biti u ostalom dijelu godine.

Dan fuštana u Srednjoj školi Bartula Kašića Pag

Laura Kustić i Ema Dragoslavić, 3.g

Karneval je stari tradicijski običaj koji se poštuje na cijelom otoku Pagu. Pažani drže do svojih kulturnih vrijednosti, a karneval se uvijek posebno željno iščekuje. Vesele mu se svi, stari i mladi.

Karnevalske svečanosti na otoku počinju već prve subote nakon Sveta tri kralja. Otok tada diše kao jedno, ne postoji podjela po političkom opredjeljenju i društvenom statusu.

Svi preuzimaju neke druge uloge i karaktere kako bi karnevalska zabava dosegla svoj vrhunac.

Svakog vikenda održavaju se poznati tanci na kojima rado sudjeluju sve generacije. Najznačajniji ples je poznato Paško kolo koje se pleše kako na zimskom, tako i na ljetnom paškom karnevalu. Paško kolo plešu svi, stari i mladi, domaći i gosti. Oni koji ne znaju plesne korake kola, lako ih nauče uz pomoć ostalih članova i domaćina, kojima je to najdraži ples za vrijeme održavanja karnevalskih svečanosti. Zanimljivo je istaknuti kako se Paško kolo i drama Paška robinja neprekidno izvode već gotovo dva stoljeća.

Nastavnici i učenici Srednje škole Bartula Kašića Pag, i ove su se godine uključili u sve aktivnosti koje karneval nudi, a posebno su se prisjetili svojih predaka, organizirajući u školi Dan fuštana. Naime, posljednjeg četvrtka, 16. veljače, kada se održava zadnji ričavac, nastavnici i učenici u prijepodneвноj smjeni, odjenuli su se u fuštane, jaketine, kotule, komeše te svečana odijela. To je tradicionalna narodna odjeća koju su otočani prije nosili. Time je ova jedina otočna srednja škola u Zadarskoj

županiji, još jednom istaknula koliko je posebna. Srednjoškolci su pokazali kako cijene svoju baštinu i ponose se svojim otočnim posebnostima, ne dopuštajući da se stari običaji zaborave.

Nakon nastave održan je i karnevalski kviz na kojem su najbolje grupe učenika osvojile vrijedne nagrade lokalnih sponzora. U pauzi nakon kviza, svi su se okrijepili fritulama koje su pripremili vrijedni učenici ugostiteljskog usmjerenja. Na kraju, uz pratnju Gradske glazbe Pag, školskim hodnicima orilo se i Paško kolo koje su zaplesali svi učenici i nastavnici.

Posljednji dani karnevala, koji se održavaju na središnjem gradskom trgu u Pagu, ovi će učenici sa svojim nastavnicima biti u staroj tradicijskoj odjeći i svima pokazati da ponosno čuvaju svoju pašku tradiciju. Divno je vidjeti današnje mlade ljude u fuštanima i odijelima koji su nas, barem na kratko, podsjetili da je život na otoku Pagu oduvijek bio težak, požrtvovan, ali i lijep.

Uz ovakva događanja i entuzijizam mladih, nema bojazni da se otočne kulturne vrijednosti neće prenijeti i na sljedeće generacije.

U gastro kutku predstavljamo vam projekt

Traditional desserts

Ana Čemeljić, 2.u

Učenci 1., 2. i 3. razreda ugostiteljskog usmjerenja, zanimanja konobar i kuhar, su u sklopu nastave Engleskog jezika sudjelovali, kako u pripremi i izradi tradicionalnih slastica (kroštula i štrudela sa skutom), tako i u pripremi i izradi brošura o tim istim slasticama, na engleskom jeziku, uz brojne fotografije te su cjelokupni proces predstavili posterom i slasticama na sam Dan otvorenih vrata. Pogledajte više u priloženim fotografijama i tekstovima.

Kroštule

Traditional desserts by
Bartul Kašić Secondary School in Pag

Kroštule

Even during the Venetian republic crispy fried sweets called *crostoli* were prepared there, while in other regions they were known as *sfrappole*, *gatali*, *bugie*, *cenci*, *danzelle* and *chiacchiere*, and the last name is particularly interesting because in translation it means *chefs*. If you take a look at the recipes that are still very popular in Italy today, you will notice great similarity with our *kroštule*. From Italy they spread not only to Croatia, but also to other countries.
Source: www.slobodnadalmacija.hr

Method
Mix the flour with sugar, eggs, brandy and lard. Knead the dough and let sit for half an hour. Then roll out the dough into a thin sheet on a floured surface. Cut the dough into strips, 2-3 cm wide, and shape as desired (e.g. bows). Fry in hot oil until golden, strain well and sprinkle with icing sugar.

Ingredients

- 1 cup of plain flour
-
- 2 eggs
-
- 2 tablespoons of sugar
-
- 2 tablespoons of herbs brandy
-
- 1 tablespoon of lard
-
- 2 tablespoons of icing sugar
-
- a pinch of salt
-
- vegetable oil for frying

1st year students: Lucija, Marina, Patricia, Anthe, Mikael
Photos by Daria Perić

Sheep milk curd strudel

Traditional desserts
by Bartul Kašić Secondary School in Pag

Sheep milk curd strudel

Curd is a traditional ricotta-type cheese that has been produced since ancient times. It is produced from the remains of whey after cheese production. The cheese is very versatile and recommended to be used in cheesecakes or flavored with orange liqueur and served with fresh fruit. Curd strudel is traditionally prepared in spring, when we can also get homemade sheep milk curd on the island of Pag. If you are not a fan of curd, then you should try this dessert with cottage cheese.
Source: www.net.hr

Method
Add yeast and a little sugar to warm milk and let the yeast rise. Knead the pastry out of flour, butter, sugar, eggs, yolk, vanilla sugar, baking powder, lemon peel and yeast and let it rise. Roll out the pastry on a floured surface, coat it with the filling and roll it into a strudel. Put the prepared strudel into a greased baking pan and let it rise for about 20 minutes in a warm place. Then put it in a mildly hot oven. Bake for about 45 to 60 minutes. Sprinkle with icing sugar before serving. Make the filling out of curd, eggs, vanilla sugar, lemon zest, lemon juice and sugar. If you want, you can put 2 to 3 tablespoons of cocoa in the filling.

Ingredients

For the pastry

- 4 tablespoons of butter
- 4 tablespoons of sugar
- 3 eggs, 1 egg yolk
- 1 teaspoon of vanilla sugar
- 1 baking powder
- 3 cups of plain flour
- 1 tablespoon of yeast (dry or fresh)
- 1 cup of milk
- 1 teaspoon of lemon zest
- 2 tablespoons of icing sugar

For the filling

- 1 sheep milk curd (1/2 kg)
- 2 eggs
- 2 teaspoons of vanilla sugar
- lemon zest and juice
- 4 tablespoons of sugar
- 2-3 tablespoons of cocoa

2nd year students: Ana, Nuan, Luka, Lucio, Roko
Teacher: Ivan Gimpelman
Photos by Daria Perić

Eva Šupraha, 2.g

Naš English Reading Club i ove godine radi punom parom. Naime, naša škola, zajedno s još nekoliko srednjih škola iz Zadarske županije, sudjeluje u pilot projektu Profila Kletta *Read your way to better English*, a čiji je cilj promicanje navika čitanja i razvijanje ljubavi prema ekstenzivnom čitanju, kao i povećanje čitalačke pismenosti, a sve to kroz zabavne i kreativne radionice.

U prilogu se nalazi primjer rada: učenice su morale izabrati roman koji će čitati i naći recept za neko jelo koje se u njemu pojavljuje.

**LITTLE
WOMEN
GINGERBREAD
RECIPE**

**MAIN
INGREDIENTS**

Molasses + spices
Egg
Brown sugar

1.
The dough must be chilled for at least 3 hours, it must be firm
2.
Wrap up the dough in plastic wrap before chilling
3.
Roll out the chilled cookie dough discs
4.
Place the cut-out cookies onto a lined baking sheet with little space between each cookie
5.
You can decorate them after they've baked and cooled. You can use cookie icing and tint it with a couple drops of food coloring

Karla Šćiran

Nacionalna kviz liga

Simona Rukavina i Klara Šćiran, 3.g

Učenici SŠ Bartula Kašića Pag, ove su školske godine po prvi put sudjelovali u "Nacionalnoj kviz ligi" srednjih škola. Istoimenu kviz pokrenula je Kviz udruga Šibenik na nacionalnoj razini i svojim programom privukla brojne srednjoškolce iz 13 županija i 27 gradova. Kviz je započeo u listopadu 2022. godine i trajao je do ožujka 2023. Godine. Odigrao se u osam kola u kojima su se ekipe od pet učenika nadmetale u svojem znanju. Budući da je kviz namijenjen nadograđivanju, ali isto tako i propitivanju znanja, sadržaj pitanja se bazirao na poznavanju opće kulture. Pitanja su varirala od slikovnih, pa do izbornih i tekstualnih. Svako pitanje bilo je popraćeno poznatom svjetskom ili hrvatskom glazbom i donosilo je dodatne bodove. Svrha kviza je potaknuti sudionike na proširivanje vlastitog znanja, logičko razmišljanje i istraživanja svijeta oko sebe na zabavan način.

cijev karbonat“, „Natrijev klorid“ (sol) i „Most“. Svako odigrano kolo timovima je donijelo određen broj bodova, ovisno o broju točno riješenih pitanja kojih je u svakom kolu bilo 21. Sudionici su motivirano i sa zadovoljstvom dolazili svakog drugog četvrtka u mjesecu, tijekom večernjih sati u prostorije škole, kako bi pokazali svoje znanje. Timovi su se uživo povezivali putem Zoom platforme. Ekipe „Bura“ poka-

zala se najboljom te je postigla i više nego zadovoljavajući broj bodova za prolazak u finale gdje su je predstavljali: kapetanica Lana Gligora, Luka Bukša, Klaudio Festini, Roko Šupraha i Marin Zubović.

Dolaskom u Šibenik, naš tim je posjetio klub Azimut koji je najpoznatiji po Pub kvizovima u ovom dijelu Hrvatske. Finale Kviz lige održalo se u Šibeniku u Kući

Profesorica Ljiljana Martinović bila je koordinatorica NKL za našu školu i zainteresirala je brojne učenike za sudjelovanje u kvizu. Za trajanje natjecanja, uz nju su bile profesorice koje su asistirale i omogućile realiziranje kviza: Sanja Maržić, Lea Fabijanić, Nataša Strugar, Daria Paro i ravnateljica Marija Pećirko. Naši učenici i učenice podijelili su se u šest timova od kojih je svaki dobio naziv po značajkama otoka Paga: „Bura“, „Smilje“, „Sir“, „Kal-

ŠKOLSKA GODINA 2022./2023. GODINA

ŽUPANIJSKA NATJECANJA

PREDMET	UČENIK	RANG	MENTOR
INFORMATIKA	1. Luna Dabo, 2.g 2. Ivana Maržić, 3.g 3. Ivan Stipčić, 4.g	7. 9. 10.	Barbara Šikač
MATEMATIKA	1. Leonardo Vokal, 1.g	1.	Sanja Maržić
KEMIJA	1. Leonardo Vokal, 1.g 2. Filip Gligora, 1.g 3. Klara Šanko, 3.g	6. 17. 6.	Lea Fabijanić
BIOLOGIJA	1. Leonardo Vokal, 1.g 2. Iva Dunder, 1.g	3. 8.	Lea Fabijanić
GEOGRAFIJA	1. Roko Maržić, 1.g 2. Pavle Šupraha, 1.g	14. 15.	Ljiljana Martinović
KVIZ LIGA SREDNJIH ŠKOLA - FINALE	1. Lana Gligora, 4.g 2. Luka Bukša, 3.g 3. Klaudio Festini, 3.g 4. Roko Šupraha, 3.g 5. Marin Zubović, 3.g	14.	Ljiljana Martinović (mentor) Sanja Maržić, Lea Fabijanić, Daria Paro i Nataša Strugar (volonteri)

umjetnosti Arsen, 4. ožujka 2023. godine. Svi timovi u finalu bili su ugodno smješteni i počašćeni raznovrsnom hranom u odličnoj i uzbudljivoj atmosferi. Također, finalna večer bila je uljepšana pozdravom i motivirajućim govorom Morane Zibar, poznate „lovkinje“ popularne kvizaške serije „Potjera“. Naša „Bura“ postigla je 14. mjesto od ukupno 20 finalista, a među njima su čak tri iz Šibenika. No, nijedan finalist nije kući otišao praznih ruku. Svi su bili nagrađeni zbog svojeg truda i pravednog natjecanja te su tako domaćini nagradili svakog sudionika prigodnim poklonom. Prateći „Buru“ imali smo priliku vidjeti kako i učenici iz manjih gimnazija mogu postići vrlo dobre rezultate na na-

cionalnoj razini i da se učenici iz manjih škola nikako ne smiju podejnjivati. Iako „Bura“ nije osvojila prvo mjesto, za nas i našu školu oni su pobjednici.

Ovakvo iskustvo povezal je zabavu i učenje na kreativan način. Međutim, osim edukacije, srednjoškolci su razvijali vještine komunikacije i suradnje koje će im sigurno biti potrebne tijekom daljnjeg školovanja, ali i života. Bilo je zanimljivo naučiti neke nepoznate činjenice ili pjesme talentiranih izvođača za koje prije nisu čuli. Učenici su proširili svoje znanje o glazbi i općoj kulturi, generacijski se povezali i ono najvažnije – zabavili!

Maturanti gen. 2022./2023.

**Oproštaj s kolegama, novopečenim mirovljenicima,
Brankom Tičićem i Zoricom Puškarić**

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje

Ruksak pun kulture „Generacija X, Y, Z”

Edukacija – prvi korak prema prevenciji nasilja na internetu

Ususret Adventu u Zagrebu

Karneval 2023.

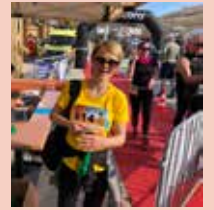
Učenci i mentori na eventu u Beču u organizaciji TZ Pag, Zadarske županije i medijem Falstaffom

Festival znanosti 2023.

Life on Mars - i mi kolegice za utрку imamo

Manifestacija Ga, ča, što...

Pag na meniju

Predavanje za učenike i profesore (stres, anksioznost i seksting)

Say cheese and run

Gardaland 2023.

ZAHVALNICE

Opća gimnazija

Zanimanje
konobar i kuhar

Obrazovanje odraslih
čipkarska škola

SREDNJA ŠKOLA BARTULA KAŠIĆA PAG

